SODBA SODIŠČA PRVE STOPNJE (četrti razširjeni senat)

z dne 11. julija 2007 *

V zadevi T-351/03,

**Schneider Electric SA**, s sedežem v Rueil-Malmöison (Francija), ki jo zastopata A. Winckler in M. Pittie, odvetnika,

tožeča stranka,

ob intervenciji

**Francoske republike**, ki jo zastopa G. de Bergues, zastopnik,

intervenientka,

proti

**Komisiji Evropskih skupnosti**, ki so jo najprej zastopali P. Oliver, É. Gippini Fournier in C. Ingen-Housz, nato P. Oliver, O. Beyne in R. Lyal ter nazadnje P. Oliver, R. Lyal in F. Arbault, zastopniki,

tožena stranka,

* Jezik postopka: francoščina.

ob intervenciji

**Zvezne republike Nemčije**, ki jo zastopata W.-D. Plessing in M. Lumma, zastopnika,

intervenientka,

zaradi tožbe za povračilo škode, ki naj bi jo domnevno utrpela tožeča stranka zaradi nezakonitosti pri postopku nadzora združljivosti koncentracije družb Schneider Electric SA in Legrand SA s skupnim trgom,

SODIŠČE PRVE STOPNJE
EVROPSKIH SKUPNOSTI (četrti razširjeni senat),

v sestavi H. Legal, sodnik, I. Wiszniewska-Białecka, sodnica, V. Vadapalas, E. Moavero Milanesi in N. Wahl, sodniki,

sodna tajnica: K. Pocheć, administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 25. aprila 2007

izreka naslednjo

**Sodbo**

## Pravni okvir

1 Uredba Sveta (EGS) št. 4064/89 z dne 21. decembra 1989 o nadzoru koncentracij podjetij v različici, ki je veljala v obravnavanem sporu (UL L 395, str. 1, kot je bila popravljena (UL 1990, L 257, str. 13) in spremenjena z Uredbo Sveta (ES) št. 1310/97 z dne 30. junija 1997 (UL L 180, str. 1, v nadaljevanju: Uredba)), v členu 2(3) določa, da se priglašena koncentracija, ki ustvari ali krepi prevladujoči položaj, katerega posledica bi bilo resno oviranje učinkovite konkurence na skupnem trgu ali na njegovem precejšnjem delu, razglasi za nezdružljivo s skupnim trgom.

2 Člen 3(1)(b) Uredbe določa, da se razume, da koncentracija nastopi, kadar eno podjetje zlasti z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja pridobi neposredni ali posredni nadzor nad drugim podjetjem.

3 Člen 6(1)(b) Uredbe določa, da Komisija koncentracije, ki so ji priglašene v skladu z Uredbo in pri katerih, čeprav sodijo na področje uporabe te uredbe, ne obstaja resen dvom glede njihovih združljivosti s skupnim trgom, razglasi za združljive s skupnim trgom.

4 V nasprotnem primeru Komisija odloči, da se v skladu s členom 6(1)(c) uvede podroben postopek nadzora (odločba o začetku faze II).

5 Člen 10(1) določa, da je te odločbe treba sprejeti v enem mesecu od naslednjega dne po prejemu priglasitve koncentracije ali od naslednjega dne po prejemu popolnih podatkov.

6 Člen 8(2) in (3) omogoča Komisiji, da v okviru faze II nadzora izda ali odločbo o združljivosti, če je to potrebno po spremembah, ki jih zadevno podjetje opravi na priglašenem načrtu združitve, ali odločbo o nezdružljivosti.

7 Člen 10(3) določa, da se mora odločbo, s katero se razglasi koncentracijo za nezdružljivo s skupnim trgom, sprejeti najpozneje v štirih mesecih od dne, ko se začne faza II.

8 V skladu s členom 8(4) lahko Komisija, če je koncentracija, ki je razglašena za nezdružljivo, že izvedena, z odločbo v skladu z odstavkom 3 ali s posebno odločbo zahteva, da se združena podjetja ali premoženje razdružijo ali kakršen koli drug ustrezen ukrep za ponovno vzpostavitev pogojev učinkovite konkurence.

9 V skladu s členom 10(6) se priglašena koncentracija razume za združljivo s skupnim trgom, če Komisija ni sprejela ali odločbe o začetku faze II po izteku največ enega meseca od naslednjega dne po prejemu priglasitve koncentracije oziroma od naslednjega dne po prejemu popolnih podatkov ali odločbe o ugotovitvi združljivosti koncentracije v štirih mesecih od začetka faze II.

10 V skladu s členom 10(5) začnejo roki, določeni z Uredbo, če sodišče Skupnosti razglasi odločbo Komisije za ničnо, ponovno teči od dneva razglasitve sodbe.

11 Člen 7(1) določa, da se koncentracija ne sme izvajati, dokler ni priglašena, ali v prvih treh tednih po priglasitvi.

12 Člen 7(3) določa, da odstavek 1 tega člena ne ovira izvedbe javne ponudbe, ki je bila priglašena Komisiji, če pridobitelj ne uveljavlja glasovalnih pravic, ki izhajajo iz zadevnih vrednostnih papirjev, ali če to naredi le zato, da bi ohranil polno vrednost teh naložb, in na podlagi odstopanja, ki ga Komisija odobri v skladu z odstavkom 4.

13 V skladu s to zadnjo določbo lahko Komisija na zahtevo odobri odstopanje od obveznosti, predpisanih v členu 7(1) in (3), da bi preprečila resno škodo za eno podjetje ali več teh, udeleženih v koncentraciji. Da bi Komisija zagotovila pogoje za učinkovito konkurenco, lahko za to odstopanje določi pogoje in obveznosti. Za odstopanje se lahko zaprosi in je lahko odobreno kadar koli, tudi pred priglasitvijo ali po transakciji.

14 Na koncu, člen 18(1) Uredbe določa, da pred sprejetjem kakršne koli odločbe, predvidene zlasti v členu 8(3), Komisija dá zadevnim podjetjem možnost, da v vsaki fazi postopka vse do posvetovanja s svetovalnim odborom predstavijo svoje poglede na očitke, ki jih zadevajo.

15 Isti člen v odstavku 3 določa, da temelji odločba Komisije le na ugovorih, o katerih so lahko zainteresirana podjetja predstavila stališča, in da se njihove pravice do obrambe v postopku povsem spoštujejo.

## Dejansko stanje

16 Družba Schneider Electric SA (v nadaljevanju: družba Schneider) in družba Legrand SA sta francoski družbi, ki sta dejavni v proizvodnji in prodaji, prva, proizvodov in sistemov v sektorju distribucije električne energije, industrijskega nadzora in avtomacije, druga, nizkonapetostnih inštalacijskih električnih naprav.

17 Sektor proizvodov za distribucijo električne energije je razdeljen na segmente glede na naslednje trge proizvodov:

| Segment | Poimenovanje | Proizvod |
|---|---|---|
| Segment 1 | Glavni stikalni vodi | deli omaric, močnostna stikala, varovalke itd. |
| Segment 2 | Razdelilne omarice | deli omaric, močnostna stikala, varovalke itd. |
| Segment 3 | Prefabricirani nosilci kablov in kabelski kanali | prefabricirani nosilci kablov in kabelski kanali |
| Segment 4 | Končne razdelilne omarice | deli omaric, močnostna stikala, varovalke, zaščitna stikala kvarnega toka itd. |
| Segment 5A | Električna oprema, ki je priključena na končne razdelilne omarice | sistemi končnih elementov, nadzorni sistemi, varnostni in zaščitni sistemi, sestavni deli za sisteme komunikacijskih mrež |

| | | |
|---|---|---|
| Segment 5B | Inštalacijski pripomočki | razdelilne doze, oprema za pritrditev in povezavo kablov med končno razdelilno omarico in končnimi elementi |
| Segment 5C | Vgradnja nadometnih kablov | talne doze, kabelske police, kabelski nosilci itd. |
| Industrijski sestavni deli | Transformatorji in napajalniki Nadzorne in signalizacijske naprave | oprema za preskrbo industrijske opreme z električno energijo z izmeničnim ali enosmernim tokom, stikalne naprave za upravljanje industrijske opreme |

18 Trgovci na debelo, lokalni distributerji, kupujejo pri industrijskih skupinah proizvajalkah več vrst opreme, ki jih uporabljajo profesionalci iz tega sektorja, kot so inštalaterji in monterji elektroomaric. Ti povezujejo različne elemente omaric za distribucijo električne energije.

19 Družbi Schneider in Legrand sta obvestili Komisijo o načrtu, da družba Schneider v smislu člena 3(1)(b) Uredbe pridobi nadzor nad vsem podjetjem Legrand prek javne ponudbe za zamenjavo vrednostnih papirjev (v nadaljevanju: JPZ).

20 V dopisu z dne 12. januarja 2001, ki sta si ga izmenjala predsednika uprave dveh podjetij, je bilo določeno, da naj bi predsednik upravnega odbora družbe Legrand osebno sodeloval pri pripravi kakršne koli rešitve, predlagane Komisiji, in nobena od družb naj ne bi smela predlagati ali odobriti kakršne koli zaveze v zvezi z družbo Legrand brez predhodne odobritve predsednikov uprav družb Schneider in Legrand.

21 Družbi sta 15. januarja 2001 priglasili odobritvi za nameravano koncentracijo in družba Schneider je na Conseil des marchés financiers de Paris vložila predlog JPZ za vrednostne papirje družbe Legrand.

22 JPZ je potekala od 1. februarja do 7. marca 2001 in je bila 16. februarja 2001 uradno priglašena Komisiji.

23 Priglasitelja sta v obrazcih za priglasitev CO zlasti opozorila, da v zvezi z učinki koncentracije na ponudbo med segmentoma 4 in 5 zadevnih sektorskih trgov ni verjetno, da bi po dejanju prišlo do morebitnih konglomeratnih učinkov.

24 Ker je Komisija presodila, da pri koncentraciji obstajajo resni dvomi glede njene združljivosti s skupnim trgom, je 30. marca 2001 v skladu s členom 6(1)(c) Uredbe začela fazo II nadzora.

25 Komisija je z dopisom 6. aprila 2001 na družbi Schneider in Legrand na podlagi člena 11(1) Uredbe naslovila zahtevo za predložitev podatkov.

26 Tej zahtevi je na podlagi člena 11(5) Uredbe sledila uradna odločba z dne 27. aprila 2001, zaradi katere se je v skladu s členom 10(4) štirimesečni rok Komisije za odločitev o združljivosti koncentracije, ki se začne z začetkom faze II, zaključil.

27 Družba Schneider je 7. junija 2001, potem ko je Cour d'appel de Paris (Francija) na podlagi tožbe zaradi nedopustnosti JPZ, ki so jo vložili manjšinski delničarji družbe Legrand, razveljavilo JPZ, predložil pogoje spremenjene JPZ, ki je bila ugotovljena za dopustno ter se je začela 21. junija in končala 25. julija 2001.

28 Komisija je 3. avgusta 2001 na družbo Schneider naslovila obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, v katerem je ugotovila nastanek oziroma krepitev prevladujočega položaja zaradi koncentracije na določenem številu nacionalnih sektorskih trgov.

29 Commission des opérations de bourse je 6. avgusta 2001 izdala obvestilo o končnem izidu JPZ družbe Schneider, ki je tako zbrala 98,7 % vrednostnih papirjev družbe Legrand.

30 Stranki koncentracije sta v odgovorih z dne 16. avgusta 2001 na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah izpodbijali opredelitev trgov Komisije in njeno analizo vpliva koncentracije na te trge.

31 Prijavitelja in Komisija so 29. avgusta 2001 imeli skupni sestanek, da bi opredelili morebitne spremembe koncentracije, ki bi lahko rešile težave v zvezi s konkurenco, na katere je opozorila Komisija.

32 V ta namen je družba Schneider Komisiji večkrat predlagala popravne ukrepe.

33 Družbi Schneider in Legrand sta z dopisom z dne 25. septembra 2001, naslovljenim na komisarja za vprašanja v zvezi s konkurenco, izrazili popolno presenečenje zaradi odklonilnega odziva Komisije na njune zadnje predloge, čeprav je bilo v njih predvideno, da se družba Legrand umakne iz trgov sestavnih delov za elektroomarice iz vsega Evropskega gospodarskega prostora (v nadaljevanju: EGP).

34 Komisija je 10. oktobra 2001 v skladu s členom 8(3) Uredbe sprejela Odločbo 2004/275/ES (zadeva COMP/M.2283 – Schneider-Legrand) o nezdružljivosti koncentracije s skupnim trgom (UL 2004, L 101, str. 1, v nadaljevanju: odločba o nezdružljivosti).

35 Komisija je v uvodni izjavi 782 odločbe o nezdružljivosti navedla, da naj bi koncentracija ustvarila prevladujoč položaj, ki naj bi izrazito omejeval učinkovito konkurenco na naslednjih nacionalnih sektorskih trgih:

— trgih kompaktnih močnostnih stikal, majhnih močnostnih stikal in ohišij za razdelilne omarice za distribucijo električne energije v Italiji;

— trgih majhnih močnostnih stikal, zaščitnih stikal kvarnega toka in ohišij za končne razdelilne omarice za distribucijo električne energije na Danskem, v Španiji, Italiji in na Portugalskem;

— trgih priklopnih zaščitnih stikal v Franciji in na Portugalskem;

— trgu kabelskih nosilcev v Združenem kraljestvu;

— trgu vtičnic in stikal v Grčiji;

— trgu vodotesnih naprav v Španiji;

— trgu nosilne in razvodne opreme v Franciji;

— trgu električnih transformatorjev v Franciji;

— trgu nadzornih in signalizacijskih naprav v Franciji.

36 Komisija je v uvodni izjavi 783 odločbe o nezdružljivosti tudi presodila, da naj bi koncentracija okrepila prevladujoč položaj, ki naj bi izrazito omejeval učinkovito konkurenco na naslednjih francoskih sektorskih trgih:

— trgih kompaktnih močnostnih stikal, majhnih močnostnih stikal in ohišij za razdelilne omarice za distribucijo električne energije;

— trgih majhnih močnostnih stikal, zaščitnih stikal kvarnega toka in ohišje za končne razdelilne omarice za distribucijo električne energije;

— trgu vtičnic in stikal;

— trgu vodotesnih naprav;

— trgu sistemov varnostne razsvetljave oziroma varnostnih svetil z lastnim napajanjem.

37 Komisija je tudi ugotovila, da naj popravni ukrepi, ki jih je predlagala družba Schneider, ne bi omogočali rešitve težav v zvezi s konkurenco, ugotovljenih v odločbi o nezdružljivosti.

38 Ker je družba Schneider, ki je zato, ker je imela 98,1 % osnovnega kapitala družbe Legrand, izvedla koncentracijo, ki je bila *a posteriori* ugotovljena za nezdružljivo s skupnim trgom, je Komisija 24. oktobra 2001 sprejela drugo obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah, da bi se družbi Schneider in Legrand razdružili.

39 V tem dokumentu je Komisija nameravala družbi Schneider v skladu s členom 8(4) Uredbe naložiti prenos njenega premoženja v družbi Legrand, ki presega pomemben delež, da bi obnovila učinkovito konkurenco z zadostno stopnjo gotovosti in v dovolj kratkih rokih. Komisija je tudi štela za nujno, da upravljanje deleža družbe Schneider v družbi Legrand takoj zaupa izkušenemu in samostojnemu zastopniku.

40 Komisija je 4. decembra 2001 na podlagi člena 7(4) Uredbe družbi Schneider na njen predlog dovolila izvajati glasovalne pravice, ki so vezane na njen delež v družbi Legrand, prek zastopnika, ki ga imenuje družba Schneider pod pogoji, določenimi z mandatno pogodbo, ki jo potrdi Komisija.

41 Družbi Schneider in Salustro Reydel Management, zastopnica, sta 10. decembra 2001 podpisali mandatno pogodbo.

42 Družba Schneider je 13. decembra 2001 pri Sodišču prve stopnje vložila ničnostno tožbo proti odločbi o nezdružljivosti (zadeva T-310/01), z ločeno vlogo pa predlog, naj Sodišče prve stopnje v skladu s členom 76a Poslovnika o tožbi odloči po hitrem postopku.

43 Sodišče prve stopnje je 23. januarja 2002 zavrnilo ta predlog zaradi narave spisa in zlasti zaradi obsežnosti tožbe in njenih prilog.

44 Komisija je 30. januarja 2002 v skladu s členom 8(4) Uredbe sprejela odločbo (v nadaljevanju: odločba o razdružitvi), da se mora družba Schneider od družbe Legrand razdružiti v roku devetih mesecev, ki se izteče 5. novembra 2002.

45 Z odločbo o razdružitvi je bilo družbi Schneider prepovedano, da izvede ločeno razdružitev določenih dejavnosti družbe Legrand, kupec oziroma kupci družbe Legrand so morali pridobiti predhodno soglasje Komisije, prepovedan pa je bil tudi vsak kasnejši povratni prenos določenih dejavnosti družbe Legrand na družbo Schneider.

46 Družba Schneider je 18. marca 2002 vložila ničnostno tožbo proti odločbi o razdružitvi (zadeva T-77/02), predlog, da se o tožbi odloči po hitrem postopku, in predlog za odložitev izvršitve odločbe o razdružitvi (zadeva T-77/02 R).

47 Sodišče prve stopnje je predlogu za odločanje po hitrem postopku v zadevi T-77/02 ugodilo s sklepom, ki je bil strankam vročen 25. marca 2002.

48 Predstavniki strank v zadevi T-310/01 so se 5. aprila 2002 zbrali na neuradnem sestanku s predsednikom prvega senata in sodnikom poročevalcem.

49 Komisija je po obravnavi z dne 23. aprila 2002 v zvezi s predlogom za izdajo začasne odredbe v zadevi T-77/02 z dopisom z dne 8. maja 2002 rok, ki je bil naložen družbi Schneider za razdružitev od družbe Legrand, podaljšala do 5. februarja 2003, brez vplivanja na izvedbo faz postopka razdružitve v podaljšanem roku.

50 Sodišče prve stopnje (prvi senat) je 3. maja 2002 po opredelitvi Komisije odločilo, da ugodi predlogu družbe Schneider, da se v zadevi T-310/01 odloči po hitrem postopku, upoštevajoč potrditev družbe Schneider, da vztraja pri skrajšani različici tožbe, ki jo je posredovala 12. aprila 2002.

51 Glede na podaljšanje roka za razdružitev, ki ga je odobrila Komisija v dopisu z dne 8. maja 2002, je družba Schneider z dopisom, ki je bil vročen 14. maja 2002, umaknila predlog za odložitev izvršitve v zadevi T-77/02 R.

52 Predsednik Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 28. maja 2002 razglasil izbris zadeve T-77/02 R in pridržal stroške pritožbe v zvezi s predlogom za izdajo začasne odredbe do odločitve o tožbi v postopku v glavni stvari v zadevi T-77/02.

53 Predsednik prvega senata Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 6. junija 2002 družbi Legrand, glavnemu odboru podjetja SA Legrand in evropskemu odboru skupine Legrand dovolil intervencijo v zadevah T-310/01 in T-77/02 v podporo predlogom Komisije, zaradi interesa rešitve sporov, ki jih je imela družba Legrand, na položaj katere je neposredno vplivala veljavnost ali razglasitev ničnosti sprejetih odločb.

54 Družba Schneider je pripravila prodajo družbe Legrand, ki bi jo uresničila pri zavrnitvi njenih dveh ničnostnih tožb, in je v ta namen 26. julija 2002 s konzorcijem Wendel-KKR sklenila prodajno pogodbo, ki bi morala biti izpolnjena najpozneje do 10. decembra 2002 in je vsebovala določilo, ki je družbi Schneider pri morebitni razglasitvi ničnosti odločbe o nezdružljivosti omogočala, da lahko v zameno za plačilo nadomestila za odpoved odpove pogodbo do 5. decembra 2002.

55 Sodišče prve stopnje je s sodbo z dne 22. oktobra 2002 v zadevi Schneider Electric proti Komisiji (T-310/01, Recueil, str. II-4071, v nadaljevanju: sodba Schneider I) zaradi napačne analize in presoje vpliva koncentracije na nacionalne sektorske trge zunaj Francije ter kršitev pravic obrambe, ki sta škodovali analizi vpliva koncentracije na francoske sektorske trge in vpliva popravnih ukrepov, ki jih je predlagala družba Schneider, odločbo o nezdružljivosti razglasilo za nično.

56 Glede prvega dela je bilo v sodbi Schneider I ugotovljeno naslednje:

„256 […] Komisija je […] precenila gospodarsko moč nove enote na nacionalnih sektorskih trgih iz uvodnih izjav 782 in 783 s tem, ko je v analizo vpliva koncentracije na te trge vključila več proizvodov, ki niso odsevali dejanskega položaja konkurence, ki bo na teh trgih prevladala po izvedbi koncentracije […]

257 Na enak način je treba presoditi vrsto znamk enote, ki je nastala z združitvijo, katere neprimerljiv značaj izhaja tudi iz abstraktnega nakopičenja znamk, ki jih imajo priglasitelji na vsem ozemlju EGP.

[…]

296 […] Komisija je z zavrnitvijo obračunanja v deleže trga skupin ABB in Siemens vključenih prodaj delov za elektroomarice, ki sta jih realizirali ti skupini, podcenila gospodarsko moč […] dveh pomembnih konkurentk enote, ki je nastala z združitvijo, recipročno pa precenila moč te enote na francoskem in italijanskem trgu delov za razdelilne elektroomarice ter na danskem, španskem, francoskem, italijanskem in portugalskem trgu delov za končne razdelilne elektroomarice.

[…]

404 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da imajo napake, opustitve in protislovja, ugotovljeni zgoraj v analizi vpliva koncentracije, ki jo je opravila Komisija […], pomemben značaj.

405 Komisija je s tem, ko se je oprla na povečan obseg dejavnosti enote, ki je nastala z združitvijo, na vsem EGP, vključila pokazatelje gospodarske moči, ki ne izhajajo iz nacionalnih sektorskih trgov, na katere vpliva koncentracija, in katerih posledica je neupravičeno povečanje vpliva koncentracije na te trge.

406 Glede na to je treba poudariti, da nobeno dejstvo, navedeno v Odločbi, ne dopušča ugotovitve, da bi lahko predlagana transakcija povzročila težave v zvezi s konkurenco še na drugih trgih kot na sektorskih trgih v Franciji in v šestih drugih državah, ki so v uvodnih izjavah 782 in 783 Odločbe označeni kot trgi, na katere vpliva koncentracija.

407 Odločba zlasti ne vsebuje nobene analize konkurenčne strukture nacionalnih sektorskih trgov, na katere ne vpliva sporna koncentracija […]

408 Komisija zaradi vrzeli in protislovij v analizi struktur distribucije ni mogla ugotoviti občutne konkurenčne koristi enote, ki je nastala z združitvijo, niti njenega domnevnega privilegiranega dostopa do distribucije, ki izhaja iz njegovih položajev na vseh trgih nizkonapetostne električne opreme na ravni distribucije, niti nezmožnosti trgovcev na debelo, da bi izvajali konkurenčni pritisk nad novo enoto.

409 Indici v zvezi z gospodarsko močjo, ki izhaja iz več brezkonkurenčnih proizvodov, in v zvezi z neprimerljivo vrsto znamk skupine Schneider Legrand so s svojim abstraktnim značajem in z ločenostjo od upoštevnih nacionalnih sektorskih trgov napeljali Komisijo, da je še bolj precenila vpliv koncentracije […] na nacionalne sektorske trge, na katere ta vpliva.

410 Enako velja, prvič, za zavrnitev Komisije, da bi upoštevala vključene prodaje, ki sta jih realizirali skupini ABB in Siemens na nacionalnih trgih elektroomaric, na katere je vplivala koncentracija, in drugič, vrzeli zlasti v zvezi z analizo vpliva te koncentracije na danske trge sestavnih delov za končne razdelilne omarice in italijanske trge sestavnih delov za razdelilne in končne razdelilne omarice.

411 Napake pri analizi in presoji, navedene zgoraj, so torej take, da ekonomski presoji vpliva koncentracije […], na kateri temelji izpodbijana odločba o nezdružljivosti, odvzamejo dokazilno vrednost.

412 Ne glede na to, kakršen koli že je obseg vrzeli, ki jih lahko ima odločba Komisije, s katero je ugotovljena nezdružljivost koncentracije s skupnim trgom, te ne morejo povzročiti ničnosti, če in kolikor vsi ostali elementi te odločbe omogočajo Sodišču prve stopnje, da ugotovi, kot je dokazano, da bo v vsakem primeru izvedba koncentracije privedla do krepitve prevladujočega položaja, katerega učinek je resno oviranje učinkovite konkurence v smislu člena 2(3) Uredbe […]

413 Glede na to ugotovljene napake ne morejo zadoščati za izpodbitje očitkov, ki jih je Komisija navedla v zvezi z vsemi francoskimi sektorskimi trgi, naštetimi v uvodnih izjavah 782 in 783.

414 Sodišče prve stopnje v zvezi s tem dodaja, da družba Schneider ni prerekala analize vpliva koncentracije […] na te trge. Nasprotno, prizadevala si je očitati Komisiji, da je prenesla podatke položaja konkurence na francoskih trgih po koncentraciji na druge prizadete nacionalne sektorske trge […]

415 Glede na dejstva, ki jih vsebuje Odločba, se je dejansko treba strinjati z ugotovitvijo Komisije, v skladu s katero bo predlagana transakcija na francoskih trgih, kjer je bil vsak izmed priglasiteljev že zelo močan, ustvarila oziroma okrepila prevladujoč položaj, katerega posledica bo, v skladu s členom 2(3) Uredbe […], resno oviranje učinkovite konkurence na skupnem trgu ali na njegovem precejšnjem delu […]

416 Iz Odločbe dejansko izhaja, da je skupina Schneider/Legrand na vseh prizadetih francoskih trgih imela deleže trgov, ki so kazali na prevlado oziroma okrepljen prevladujoč položaj, upoštevajoč šibko prisotnost in razpršenost deležev trga glavnih konkurentov združene enote […]

417 Poleg tega je Komisija ugotovila […], ne da bi ji družba Schneider v tem delu ugovarjala, in sicer izhaja tudi […] iz Odločbe, da so bile cene nizkonapetostne električne opreme, ki so jih plačali trgovci na debelo, pred izvedbo

koncentracije v Franciji povprečno bistveno dražje kot na ostalih prizadetih nacionalnih trgih.

418 […] ni sporno, da je bila konkurenca med priglasitelji prevladujoča na sektorskih trgih, na katere so se nanašali očitki in da naj bi koncentracija […] s tega trga odstranila bistveni dejavnik konkurence.

[…]

419 Ekonomska analiza, ki je podlaga Odločbi, se lahko torej šteje za nezadostno samo za vse ostale prizadete nacionalne sektorske trge, ne pa za francoske trge, saj ti nedvomno predstavljajo bistveni del skupnega trga v smislu člena 2(3) Uredbe […]“

57 V zvezi s kršitvijo pravic obrambe družbe Schneider, ki je škodovala analizi vpliva koncentracije na francoske sektorske trge, in s popravnimi ukrepi, ki jih je predlagala tožeča stranka, je v sodbi Schneider I navedeno:

„444 Komisija je bila […] zavezana pojasniti težave v zvezi s konkurenco, ki jo je povzročila predlagana transakcija, še toliko bolj, tako da bi omogočila priglasiteljem učinkovito in v določenem roku predstaviti predloge za prodajo premoženja, s katerim bi lahko, če bi bilo to potrebno, prilagodili koncentracijo, da bi bila združljiva s skupnim trgom.

445 […] iz njenega besedila pa ne izhaja, da bi bila v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah [z dne 3. avgusta 2001] z zadostno jasnostjo in natančnostjo obravnavana okrepitev položaja družbe Schneider proti francoskim distributerjem nizkonapetostne električne opreme, ki je izhajala ne samo iz dodatnih prodaj družbe Legrand na trgih sestavnih delov elektroomaric, ampak tudi vodilnega položaja družbe Legrand na segmentih trga končnih električnih elementov. Treba je zlasti opozoriti, da so v splošnem sklepu obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah našteti različni nacionalni sektorski trgi, na katere vpliva koncentracija […], ne da bi bilo pojasnjeno kakršno koli opiranje položaja, ki ga ima eden izmed dveh priglasiteljev na določenem trgu proizvodov na položaj drugega priglasitelja na drugem sektorskem trgu.

[…]

453 […] obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah družbi Schneider ni omogočalo v celoti oceniti težav v zvezi s konkurenco zaradi koncentracije, ki jih je opredelila Komisija, […] na francoskem trgu nizkonapetostne električne opreme na stopnji distribucije.

454 Iz tega izhaja, da so bile pravice obrambe družbe Schneider kršene v več pogledih.

455 Družbi Schneider je bila najprej odvzeta možnost, da bi učinkovito v temelju izpodbijala tezo Komisije, ki je zatrjevala krepitev prevladujočega položaja v Franciji družbe Schneider v sektorju sestavnih delov za razdelilne in končne razdelilne omarice zaradi vodilnega položaja družbe Legrand na trgu končnih naprav.

456 Družbi Schneider se tako ni ponudila priložnost, da bi učinkovito uveljavljala pripombe v zvezi s tem v odgovoru na obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah in tudi na obravnavi 21. avgusta 2001.

457 Če ne bi bilo tako, bi lahko Komisija odstopila od svojega stališča oziroma, nasprotno, izboljšala prikaz svoje teze z novimi elementi, tako da bi bila lahko Odločba v vsakem primeru drugačna.

458 Za družbo Schneider se mora, dalje, šteti, da ni mogla koristiti možnosti učinkovitega in pravočasnega uveljavljanja predlogov o prenosu premoženja v takem obsegu, ki bi zadoščal za rešitev težav v zvezi s konkurenco na zadevnih francoskih sektorskih trgih, ki jih je opredelila Komisija.

459 Sodišče prve stopnje v zvezi s tem poudarja, da je družba Schneider na obravnavi poudarila, da dejansko ni mogla pravočasno predlagati rešitev za težave v zvezi s konkurenco, zaradi katerih ni izpodbijala Odločbe.

460 Družbi Schneider je bila lahko tako posredno odvzeta možnost, da pridobi odobritev, ki bi ji jo lahko dala Komisija za predlagane popravne ukrepe, če bi lahko priglasitelja pravočasno uveljavljala predloge o opustitvi obveznosti v zadostnem obsegu za rešitev vseh težav v zvezi s konkurenco, ki jih je opredelila Komisija na stopnji distribucije v Franciji.

461 Posledica teh nepravilnosti je toliko resnejša, ker popravni ukrepi, kot je na obravnavi večkrat poudarila Komisija, pomenijo edino sredstvo za

to, da se koncentracija, ki pade v člen 2(3) Uredbe, zaščiti pred odločbo o nezdružljivosti.

462 Ker je Odločba posledično kršila pravice obrambe, je treba tožbenemu razlogu ugoditi.

463 V teh okoliščinah mora biti Odločba razglašena za nično, ne da bi bilo treba odločati o drugih tožbenih razlogih in trditvah, ki jih je podala družba Schneider v utemeljitev tožbe in so zlasti naperjeni proti Komisijini presoji predlogov te družbe o prenosu premoženja, da bi se koncentracija preoblikovala tako, da bi bila združljiva s skupnim trgom.

464 V skladu s členom 233 ES je dolžnost Komisije, da sprejme ukrepe za izvršitev te sodbe, s katero je razglašena ničnost.

465 Ti izvršitveni ukrepi morajo upoštevati razloge, ki utemeljujejo izrek sodbe (glej sodbo Sodišča z dne 26. aprila 1988 v združenih zadevah Asteris in drugi proti Komisiji, 97/86, 99/86, 193/86 in 215/86, Recueil, str. 2181, točka 27). Zadevni razlogi za to sodbo pomenijo zlasti, da je treba družbi Schneider pri ponovnem preizkusu združljivosti priglašene koncentracije omogočiti, da se lahko v zvezi z zadevnimi nacionalnimi sektorskimi trgi, za katere s to sodbo ni bila zavrnjena ekonomska analiza iz Odločbe, in sicer francoskimi sektorskimi trgi, ustrezno brani in po potrebi predlaga popravne ukrepe, ki odpravljajo prej navedene očitke Komisije.“

58 Sodišče prve stopnje je posledično s sodbo z dne 22. oktobra 2002 v zadevi Schneider Electric proti Komisiji (T-77/02, Recueil, str. II-4201, v nadaljevanju: sodba Schneider II) odločbo o razdružitvi razglasilo za nično, ker je pomenila ukrep za izvršitev odločbe o nezdružljivosti, ki je bila razglašena za nično, ne da bi bilo treba preučiti druge tožbene razloge v zvezi z nezakonitostjo, ki se jih je neodvisno uveljavljalo proti odločbi o razdružitvi.

59 Komisija se ni pritožila zoper sodbi Schneider I in Schneider II, ki sta tako postali pravnomočni.

60 Družba Schneider je z dopisom z dne 29. oktobra 2002 poudarila pomembnost in resne finančne posledice rokov postopka ter poudarila, da so njeni popravni ukrepi za Francijo z dne 24. septembra 2001 do opredelitve morebitnih očitkov lahko služili kot začasna osnova za ponovno preučitev združljivosti koncentracije.

61 Komisija je v Uradnem listu Evropskih skupnosti z dne 15. novembra 2002 (UL C 279, str. 22) objavila obvestilo o ponovnem prevzemu nadzora nad koncentracijo, pri čemer je pojasnila, da naj bi se roki za preizkus v skladu s členom 10(5) Uredbe začeli 23. oktobra 2002, naslednji dan od razglasitve sodbe Schneider I. Komisija je dodala, da za koncentracijo v prvi analizi faze I in brez vplivanja na končno odločbo velja Uredba ter je povabila tretje osebe, naj ji posredujejo morebitne pripombe.

62 Komisija je z obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 13. novembra 2002 obvestila družbo Schneider, da bi lahko koncentracija ovirala konkurenco na francoskih sektorskih trgih zaradi precejšnjega pokrivanja deležev trga družb Schneider in Legrand, zaradi prenehanja tradicionalne konkurence med njima, zaradi pomembnosti znamk, ki jih ima enota Schneider/Legrand, zaradi njene moči nad trgovci na debelo in nezmožnosti vseh konkurentov, da bi nadomestili konkurenčni pritisk, ki ga je izvajala družba Legrand pred izvedbo koncentracije.

63 Komisija je zlasti poudarila:

„Tako koncentracija na vsakem izmed prizadetih trgov, na katerih je imela ena ali druga stranka prevladujoč položaj pred koncentracijo, privede do odstranitve neposrednega konkurenta, ki je bil edini zmožen izvajati konkurenčni pritisk na podjetje, ki je imelo prevladujoč položaj, s pomočjo svojega opiranja na zelo pomembne položaje iste skupine v drugih segmentih istega sektorja, zlasti v zvezi s slovesom svojih znamk in gospodarskih povezav s trgovci na debelo."

64 Družba Schneider je 14. novembra 2002 Komisiji predlagala popravne ukrepe za odpravo prekrivanja dejavnosti družb Schneider in Legrand na francoskih sektorskih trgih, na katere je vplivala koncentracija.

65 V dopisu z dne 25. novembra 2002 je družba Schneider Komisijo opozorila, da so trditve iz obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 13. novembra 2002 ostale, ker ni prišlo do preučitve vplivov koncentracije med trgi, še vedno nenatančne in nenatančnega obsega ter ne izkazujejo, da je na prizadetih trgih podan protikonkurenčni učinek, in da naj bi dejansko stanje ovrglo splošne ugotovitve Komisije.

66 Komisija je z dopisom z dne 29. novembra 2002 družbo Schneider obvestila, da popravni ukrepi, ki jih je zaporedno predlagala, ne zadoščajo za odpravo vsega omejevanja konkurence zaradi koncentracije, ker še vedno obstajajo dvomi o sposobnosti preživetja in avtonomiji odtujenih dejavnosti ter o nezmožnosti predlaganih ukrepov, da bi ustvarili protiutež moči enote Schneider/Legrand.

67 Cour d'appel de Versailles (Francija) je v sodbi z dne 29. novembra 2002, v kateri je odločalo o predlogu za izdajo začasne odredbe, ugotovilo, da predlogi v zvezi s popravnimi ukrepi družbe Schneider niso bili predloženi v predhodno soglasje predsedniku uprave družbe Legrand, s čimer so bila kršena določila zgoraj navedenega dopisa z dne 12. januarja 2001, in je zato odredilo, da mora družba Schneider umakniti „predloge za prodajo premoženja družbe Legrand, ki jih slednja ni odobrila".

68 Družba Schneider je v dopisu z dne 2. decembra 2002 očitala Komisiji, da izpodbija sposobnost preživetja in zmožnost popravnih ukrepov, da lahko zagotovijo ohranitev konkurence na prizadetih francoskih trgih, ter je izrazila, da položaj Komisije v tako pozni fazi postopka pomeni, da nadaljevanje razprave ni več realno. Da bi končala negotovost, ki je trajala več kot eno leto, je družba Schneider obvestila Komisijo o svoji odločitvi, da proda družbo Legrand konzorciju Wendel-KKR.

69 Družba Schneider je Komisiji s telefaksom z dne 3. decembra 2002 potrdila svojo odločitev, pri čemer je pojasnila, da v skladu z določili prodajne pogodbe z dne 26. julija 2002 izvedba prodaje družbe Legrand konzorciju Wendel-KKR ne vključuje več nobene njene pobude in da mora do prodaje priti 10. decembra 2002.

70 Komisija je z odločbo z dne 4. decembra 2002 začela fazo II nadzora koncentracije, pri čemer je ugotovila, da popravni ukrepi, ki jih je predlagala družba Schneider, na stopnji preiskave ne omogočajo odprave hudih dvomov o združljivosti koncentracije glede na njene učinke na francoskih sektorskih trgih, ki so bili opredeljeni v točkah 782 in 783 odločbe o nezdružljivosti.

71 Komisija je zlasti navedla, da so predlagani ukrepi pri prenosu zadevali premoženje družbe Legrand in so bili v nasprotju s sodbo Cour d'appel de Versailles, ter je podredno zavrnila predlagane ukrepe zaradi sposobnosti preživetja in avtonomije zadevnih enot.

72 Družba Schneider je 10. decembra 2002 svoje deleže v družbi Legrand prodala konzorciju Wendel-KKR in o tem naslednji dan obvestila službe Komisije.

73 Komisija je z dopisom z dne 13. decembra 2002 obvestila družbo Schneider o ustavitvi postopka preizkusa, ker je ta postal brezpredmeten, saj navedena družba ni več obvladovala družbe Legrand.

74 Družba Schneider je 10. februarja 2003 vložila ničnostno tožbo proti odločbi o začetku faze II z dne 4. decembra 2002 in odločbi o ustavitvi z dne 13. decembra 2002 (zadeva T-48/03).

75 Sodišče prve stopnje je s sklepom z dne 29. oktobra 2004 v zadevi Schneider Electric proti Komisiji (T-310/01 DEP in T-77/02 DEP, neobjavljena v ZOdl.) odmerilo stroške, ki jih mora Komisija povrniti družbi Schneider, na 419.595,32 eura v zadevi T-310/01, in na 426.275,06 eura v zadevah T-77/02 in T-77/02 R.

76 Sodišče prve stopnje je s sklepom z dne 31. januarja 2006 v zadevi Schneider Electric proti Komisiji (T-48/03, ZOdl., str. II-111) zavrglo ničnostno tožbo v zadevi T-48/03 kot nedopustno, ker sporni odločbi o začetku faze II in o ustavitvi ne posegata v položaj družbe Schneider.

77 Proti temu sklepu je družba Schneider v sodnem tajništvu Sodišča 12. aprila 2006 vložila pritožbo.

78 Ta pritožba je bila zavrnjena s sklepom Sodišča z dne 9. marca 2007 (Schneider Electric proti Komisiji, C-188/06 P, ZOdl., str. I-35). V točki 48 tega sklepa je Sodišče navedlo, da je Komisija z odločitvijo za ponovitev faze I postopka nadzora koncentracije hotela upoštevati posledice sodbe Schneider I, s tem da je sprejela vse potrebne ukrepe, da bi se izognila morebitni kršitvi pravic obrambe družbe Schneider.

**Postopek in predlogi strank**

79 Družba Schneider je 10. oktobra 2003 vložila to odškodninsko tožbo.

80 Predsednik Sodišča prve stopnje je s sklepom z dne 2. decembra 2003 zadevo dodelil četrtemu senatu.

81 Sodišče prve stopnje (četrti senat) je 11. decembra 2003 sprejelo ukrep procesnega vodstva, pri čemer je razpravo omejilo na načelo uveljavljanja nepogodbene odgovornosti Skupnosti in na metodologijo ocene škode.

82 S sklepoma z dne 20. aprila 2004 in 6. decembra 2004 je bila dovoljena intervencija Zvezne republike Nemčije v podporo predlogom Komisije in Francoske republike v podporo predlogom družbe Schneider.

83 Na predlog Komisije je Sodišče prve stopnje 13. oktobra 2004 odločilo, da se zadeva dodeli četrtemu razširjenemu senatu.

84 Sodišče prve stopnje (četrti razširjeni senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca odločilo začeti ustni postopek in glavnima strankama postaviti pisna vprašanja, na katera sta ti odgovorili v določenih rokih.

85 Stranki sta na obravnavi 25. aprila 2007 podali ustne navedbe in odgovorili na vprašanja, ki jima jih je postavilo Sodišče prve stopnje.

86 Družba Schneider ob intervenciji Francoske republike Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— primarno:

— Skupnosti naloži, da ji plača znesek 1.663.734.716,76 eura, z upoštevanjem znižanja do višine stroškov, ki se jih lahko povrne, ki je določen s sklepoma o odmeri, ki sta bila izdana v zadevah T-310/01 DEP in T-77/02 DEP, in povišanja zaradi, prvič, zapadlih obresti od 4. decembra 2002 do celotnega plačila, z letno obrestno mero v višini 4 %, in drugič, zneska davka, ki ga bo družba Schneider dolžna plačati na znesek odobrene odškodnine v trenutku prejema plačila;

— podredno:

— razglasi tožbo za dopustno;

— ugotovi nepogodbeno odgovornost Skupnosti;

— vzpostavi postopek za določitev višine škode, ki jo je dejansko utrpela družba Schneider in za katero je upravičena do odškodnine;

— Komisiji v vsakem primeru naloži plačilo vseh stroškov postopka.

87 Komisija ob intervenciji Zvezne republike Nemčije Sodišču prve stopnje predlaga, naj:

— tožbo zavrne kot delno nedopustno in v celoti neutemeljeno;

— družbi Schneider naloži plačilo stroškov.

**Dopustnost**

*Trditve strank*

88 Komisija v obrambo navaja, ne da bi podala ugovor nedopustnosti na podlagi člena 114 Poslovnika, da obrazložitev določenih zahtev družbe Schneider vsebuje celotne napotitve na tožbene razloge, ki so navedeni v utemeljitev njenih treh ničnostnih tožb v zadevah T-310/01, T-77/02 in T-48/03 in naj bi se razlikovali po

predmetu oziroma po naslovih argumentacije te odškodninske tožbe. Take celotne napotitve naj ne bi izpolnjevale zahtev člena 21, prvi odstavek, Statuta Sodišča in člena 41(1)(c) Poslovnika Sodišča prve stopnje.

89 Komisija se tako omejuje na izpodbijanje utemeljenosti edine argumentacije, navedene v tožbi, in posledično meni, da ni zavezana odgovoriti na argumentacijo, ki je bila dana v utemeljitev tožbenih razlogov za razglasitev ničnosti, ki so navedeni v treh ničnostnih tožbah, ker ta ni povzeta v tej tožbi, ampak nanjo le napotuje.

90 Poleg tega Komisija poudarja, da v tožbi ni bil storjen noben poskus za opredelitev, utemeljitev in označitev narave zatrjevane povezave med ravnanjem, ki se ji očita, ter vsako od navedenih postavk škode.

91 Družba Schneider v bistvu odgovarja, da celotna argumentacija, ki jo je navedla v tožbi, ustreza pogojem dopustnosti, določenim s postopkovnimi določbami, ki se uporabljajo in so jasno opredeljene s sodno prakso.

*Presoja Sodišča prve stopnje*

92 Treba je poudariti, da mora v skladu s členom 21, prvi odstavek, Statuta Sodišča, ki se v skladu s členom 53, prvi odstavek, tega statuta in členom 44(1)(c) Poslovnika Sodišča prve stopnje uporablja za postopek pred Sodiščem prve stopnje vsaka tožba obsegati predmet spora in kratek povzetek tožbenih razlogov.

93 Ta navedba mora biti dovolj jasna in natančna, da toženi stranki omogoči pripravo obrambe in Sodišču prve stopnje, da glede na okoliščine primera odloči o tožbi brez dodatnih podatkov. Da bi se zagotovila pravna varnost in dober potek sojenja, je treba v besedilu tožbe, da bi bila ta dopustna, navesti bistvene pravne in dejanske elemente, na katerih ta temelji, vsaj v obliki povzetka, vendar povezano in razumljivo (sklep Sodišča prve stopnje z dne 11. julija 2005 v zadevi Internationaler Hilfsfonds proti Komisiji, T-294/04, ZOdl., str. II-2719, točka 23).

94 Za izpolnjevanje teh zahtev mora odškodninska tožba za povračilo škode, ki jo povzroči institucija Skupnosti, obsegati elemente, ki omogočajo ugotavljanje ravnanja, ki ga tožeča stranka očita instituciji, razloge, zaradi katerih meni, da med ravnanjem in škodo, za katero zatrjuje, da jo je utrpela, obstaja vzročna zveza, ter naravo in obseg te škode (sodba Sodišča prve stopnje z dne 11. januarja 2002 v zadevi Biret in Cie proti Svetu, T-210/00, Recueil, str. II-47, točka 34, ki je bila v pritožbenem postopku potrjena s sodbo Sodišča z dne 30. septembra 2003 v zadevi Biret in Cie proti Svetu, C-94/02 P, Recueil, str. I-10565).

95 V tem primeru je treba napotitve tožbe na argumentacijo, ki je bila dana v utemeljitev tožbenih razlogov za razglasitev ničnosti tožb T-310/01, T-77/02 in T-48/03 kljub njihovi pomembnosti in njihovemu številu šteti za navaden prepis kršitev, navedenih v tožbi, za katere naj bi šlo pri ravnanju, ki se očita Komisiji, dopustnosti oblike katere Komisija ne izpodbija.

96 Glede na to, da so stranki in pravni temelj isti, in sicer nezakonitosti, do katerih naj bi prišlo pri ravnanju Komisije, ki naj bi obstajala med tremi ničnostnimi tožbami in to odškodninsko tožbo, je treba priznati dopustnost napotitev, ki jih vsebuje obrazložitev tožbe, ki je dopustna, na tožbene razloge za utemeljitev treh ničnostnih tožb.

97 Treba je tudi zavrniti argumentacijo Komisije v zvezi z nedopustnostjo tožbe, ker naj ne bi veljavno obrazložila zatrjevane vzročne zveze med utrpljeno škodo in ravnanjem, ki se očita Komisiji.

98 Sodišču prve stopnje se zdi očitno, da obrazložitev vzročne zveze v tožbi ustreza minimalnim formalnim pogojem za dopustnost, ki jih od tožb zahtevajo določbe in sodna praksa. Dejansko je družba Schneider dovolj jasno in natančno navedla odškodninske zahtevke, ki jih podpira, in sicer da sta ji dve nezakonitosti pri odločbi o nezdružljivosti neposredno povzročili škodo in da je celotno ravnanje Komisije med postopkom nadzora koncentracije onemogočilo tožeči stranki, da bi zmanjšala to škodo pod znesek zahtevane odškodnine, kar bi moralo omogočiti Komisiji pripravo obrambe in Sodišču prve stopnje, da učinkovito odloči.

99 Treba je torej zavrniti stališča, ki jih je v zvezi s tem podala Komisija, in priznati dopustnost te odškodninske tožbe ter vse navedene argumentacije v njeno utemeljitev.

**Temelj**

*Splošna argumentacija strank*

100 Družba Schneider trdi, da sta nezakonitosti v odločbi o nezdružljivosti, ki sta bili ugotovljeni s sodbo Schneider I, in sicer, prvič, da je Komisija opravila nezadostno analizo vpliva koncentracije na nacionalne sektorske trge zunaj Francije, in drugič, kršitev pravic obrambe tožeče stranke glede na nezadostno navedbo ugovora v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 v zvezi z opiranjem

prevladujočega položaja družbe Schneider v sektorju sestavnih delov za razdelilne in končne omarice na vodilni položaj družbe Legrand v segmentih končnih naprav na francoskih trgih nizkonapetostne električne opreme na stopnji distribucije na debelo, dovolj resni kršitvi pravnih pravil, katerih predmet je dodelitev pravic posameznikom.

101 Do izvedbe koncentacije naj ne bi prišlo le zaradi nezakonitega ravnanja Komisije. Iz tega naj bi sledilo, da je bila neposredna posledica dveh resnih nezakonitosti v odločbi o nezdružljivosti najprej zmanjšanje vrednosti premoženja tožeče stranke, ki se je izražalo, prvič, z vpisano računovodsko izgubo na premoženju družbe Legrand, drugič, z izgubljenim dobičkom zaradi nezmožnosti uresničitve sinergij, pričakovanih od koncentracije in zaradi posledičnega propada industrijske strategije skupine, ter tretjič, z zelo negativnim učinkom na sloves tožeče stranke.

102 Odločba o nezdružljivosti naj bi nato neposredno prisilila družbo Schneider, da je imela, prvič, stroške v zvezi s honorarjem zastopnika *ad hoc*, ki so nastali v okviru upravnega postopka razdružitve družb Schneider in Legrand in v okviru ponovne preučitve koncentracije po razglasitvi sodb Schneider I in Schneider II, ter drugič, stroške, ki jih je imela zaradi tožb v zadevah T-310/01, T-77/02 in T-77/02 R pred Sodiščem prve stopnje, pri čemer je treba odšteti od tega zneska povrnitvene stroške, ki so družbi Schneider že bili odobreni s sklepoma o odmeri stroškov z dne 29. oktobra 2004 v zgoraj navedenih zadevah Schneider Electric proti Komisiji (T-310/01 DEP in T-77/02 DEP).

103 Sovražno ravnanje Komisije proti družbi Schneider v postopku nadzora koncentracije naj bi se nadaljevalo in zaostrilo po sprejetju odločbe o nezdružljivosti, kar naj bi, ne da bi bilo začetni razlog za škodo, vsaj prispevalo k določitvi njenega končnega obsega.

104 Komisija je dejansko s svojim ravnanjem, prvič, povečala v začetku utrpljeno škodo zaradi odločbe o nezdružljivosti, in drugič, povzročila tožeči stranki dodatno škodo v obliki določenih stroškov, ki jih je morala nositi od 10. oktobra 2001.

105 Prvič, Komisija naj od začetka postopka nadzora ne bi bila lojalna do družbe Schneider, dalje, po odločbi o nezdružljivosti naj bi kršila pravico tožeče stranke, da jo zasliši neodvisni organ, in resno kršila izključno odgovornost nadzora, ki je z uredbo pridržana instituciji. Med ponovno preučitvijo koncentracije naj Komisija ne bi v dobri veri izvršila sodbe Schneider I, ponovno naj bi kršila pravice obrambe tožeče stranke, nazadnje pa naj ne bi izvedla pravilne, lojalne in nediskriminatorne analize njenih popravnih ukrepov.

106 Drugič, nepopustljivost, ki jo je Komisija izkazala pri določitvi pogojev in roka za razdružitev družb Schneider in Legrand, naj bi privedla družbo Schneider do tega, da je imela različne stroške za honorarje za pravne, bančne in finančne svetovalce za preučitev različnih mogočih načinov za razdružitev. Na koncu, Komisija naj bi s tem, da je izrabila napetosti, do katerih je prišlo med družbama Schneider in Legrand po odločbi o nezdružljivosti, pripravila družbo Legrand, da je novembra 2002 v Franciji zoper družbo Schneider vložila tožbo, nato pa je z odločitvijo nacionalnega sodišča nasprotovala poskusom tožeče stranke, da pridobi potrditev o združljivosti koncentracije s skupnim trgom. Iz tega naj bi izhajali novi stroški, s katerimi se družbi Schneider sicer ne bi bilo treba soočiti.

107 Komisija v bistvu odgovarja, da nobena izmed nezakonitosti v odločbi o nezdružljivosti, ki sta bili ugotovljeni s sodbo Schneider I, ni dovolj resna, da bi lahko vzpostavili krivdo, ki bi pomenila nepogodbeno odgovornost Skupnosti do družbe Schneider.

108 Druga zatrjevana krivdna ravnanja naj sploh ne bi bila dokazana, v vsakem primeru pa naj se iz njih ne bi dalo razbrati dovolj resne kršitve prava Skupnosti, da bi lahko vzpostavili krivdo, ki bi pomenila odgovornost Skupnosti.

109 V zvezi z višino škode družba Schneider trdi, da naj bi bila izguba vpisane vrednosti njenega premoženja na dan nezakonite odločbe o nezdružljivosti, 10. oktobra 2001, med 2483 in 3326 milijarde eurov. Ta škoda naj bi nato nihala in se dokončno ustavila na 1.663.734.716,76 eura, kar vključuje stroške, ki so bili tožeči stranki povzročeni s celotnim krivdnim ravnanjem Komisije.

110 Odločba o nezdružljivosti naj bi družbi Schneider povzročila izgubo vrednosti premoženja med dnem objave JPZ vrednostnih papirjev družbe Legrand januarja 2001 in dnem izvršitve prodajne pogodbe decembra 2002. Ta izguba naj bi zajemala ugotovljeno računovodsko izgubo premoženja družbe Legrand, izgubljeni dobiček zaradi nezmožnosti uresničitve sinergij, pričakovanih od koncentracije, nadaljnje oviranje industrijske strategije družbe Schneider in hud udarec ugledu.

111 Komisija odgovarja, da ni bila dokazana nobena škoda. V zvezi s tem izpodbija resničnost in gotovost zatrjevane izgube vrednosti premoženja in metodo, ki jo predlaga družba Schneider, za oceno te postavke škode. Poleg tega naj bi bila tožeča stranka odgovorna za to, da po odločbi o nezdružljivosti ne bi imela previsokih stroškov za honorarje. Komisija si pridružuje pravico natančno analizirati račune v utemeljitev teh zahtev in možnost, da se dopolni in prilagodi metodologija za oceno škode.

112 V vsakem primeru Komisija zanika obstoj vzročne zveze med ravnanjem, ki se ji očita, in različnimi zatrjevanimi postavkami škode. V zvezi s tem Komisija poudarja veliko hipotetičnost osnovne trditve družbe Schneider, v skladu s katero bi bila pri neobstoju nezakonitosti, očitanih Komisiji, koncentracija dovoljena in izpeljana do konca.

*Uvodna presoja Sodišča prve stopnje*

113 Najprej je treba spomniti, kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, da je nepogodbena odgovornost Skupnosti za nezakonito ravnanje njenih organov v smislu člena 288, drugi odstavek, ES podana ob izpolnitvi vseh pogojev, in sicer nezakonitosti ravnanja, ki se očita institucijam, resničnosti škode in vzročne zveze med očitanim ravnanjem in zatrjevano škodo (sodba Sodišča z dne 29. septembra 1982 v zadevi Oleifici Mediterranei proti EGS, 26/81, Recueil, str. 3057, točka 16, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. decembra 2005 v zadevi Beamglow proti Parlamentu in drugi, T-383/00, ZOdl., str. II-5459, točka 95).

114 Če se, kot v tem primeru, kot temelj za odškodninsko tožbo navaja nezakonitost pravnega akta, mora biti ta, da bi lahko povzročila nepogodbeno odgovornost Skupnosti, taka, da pomeni dovolj resno kršitev določenega pravnega pravila, ki posameznikom daje pravice.

115 Odločilno merilo v zvezi s tem je to, da institucija Skupnosti očitno in hudo prekorači meje diskrecijske pravice (sodba Sodišča z dne 19. aprila 2007 v zadevi Holcim (Deutschland) proti Komisiji, C-282/05 P, ZOdl., str. I-2941, točka 47).

116 Ureditev, ki jo je Sodišče izoblikovalo na področju nepogodbene odgovornosti Skupnosti, upošteva zlasti zapletenost položajev, ki jih je treba urediti, težave pri uporabi ali razlagi besedil in še zlasti obseg diskrecijske pravice, ki ga ima tisti, ki sprejme zadevni akt (sodba Holcim (Deutschland) proti Komisiji, točka 50).

117 Če je diskrecijska pravica te institucije bistveno omejena ali če je celo ni, potem lahko za dovolj resno kršitev zadošča navadna kršitev prava Skupnosti (sodba Holcim (Deutschland) proti Komisiji, točka 47).

118 Prav tako velja, če tožena institucija ni izpolnila splošne dolžnosti skrbnega ravnanja (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 27. marca 1990 v zadevi Grifoni proti ESAE, C-308/87, Recueil, str. I-1203, točki 13 in 14) ali če nepravilno uporabi upoštevne materialne ali postopkovne določbe (sodba Sodišča z dne 14. julija 1967 v združenih zadevah Kampffmeyer in drugi proti Komisiji, 5/66, 7/66 in od 13/66 do 24/66, Recueil, str. 317, 339 in 340).

119 Poleg tega mora stranka, ki uveljavlja odgovornost Skupnosti, predložiti dokaze, ki dokazujejo obstoj oziroma obseg škode, na katero se sklicuje, ter med škodo in očitanim ravnanjem te institucije dokazati dovolj neposredno vzročno zvezo (sodba Sodišča z dne 4. oktobra 1979 v združenih zadevah Dumortier Frères in drugi proti Svetu, 64/76, 113/76, 167/78, 239/78, 27/79, 28/79 in 45/79, Recueil, str. 3091, točka 21; sodba Sodišča prve stopnje z dne 24. oktobra 2000 v zadevi Fresh Marine proti Komisiji, T-178/98, Recueil, str. II-3331, točka 118, ki je bila v pritožbenem postopku potrjena s sodbo Sodišča z dne 10. julija 2003 v zadevi Komisija proti Fresh Marine, C-472/00 P, Recueil, str. I-7541).

120 Odškodninski zahtevki morajo biti zavrnjeni, če eden izmed treh pogojev za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti ni izpolnjen, ne da bi bilo treba preučiti druga dva pogoja (sodba Sodišča z dne 15. septembra 1994 v zadevi KYDEP proti Svetu in Komisiji, C-146/91, Recueil, str. I-4199, točka 81, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 20. februarja 2002 v zadevi Förde-Reederei proti Svetu in Komisiji, T-170/00, Recueil, str. II-515, točka 37), pri čemer sodišče Skupnosti ni dolžno slediti določenemu vrstnemu redu preizkusa (sodba Sodišča z dne 9. septembra 1999 v zadevi Lucaccioni proti Komisiji, C-257/98 P, Recueil, str. I-5251, točka 13).

121 V tem okviru Komisija zatrjuje, da če bi se v takih okoliščinah, kot v tem primeru, uveljavljala njena finančna odgovornost, bi bila njena sposobnost, da v celoti izvršuje nalogo regulatorja konkurence, ki ji je naložena s Pogodbo ES, oslabljena, zaradi zaviralnega učinka na nadzor koncentracij, ki bi lahko ustvaril tveganje, da se ji naloži plačilo škode, ki jo zatrjujejo zadevna podjetja.

122 Treba je priznati, da bi do takšnega učinka, ki je v nasprotju s splošnim interesom Skupnosti, lahko prišlo, če bi bil pojem resne kršitve prava Skupnosti razumljen tako, da zajema vse napake ali krivde, ki so, čeprav pomenijo določeno stopnjo resnosti, zaradi svoje narave ali obsega prisotne pri normalnem ravnanju institucije, ki ima dolžnost zagotoviti uporabo pravil o konkurenci, ki so kompleksna, zahtevna in podvržena veliki stopnji proste presoje.

123 Tako torej neizpolnitev zakonske obveznosti, ki se lahko, pa naj bo to še tako obžalovanja vredno, obrazloži z objektivnimi pritiski zaradi določb o nadzoru koncentracij na institucijo in njene uradnike, ne more pomeniti dovolj resne kršitve prava Skupnosti za uveljavljanje njene nepogodbene obveznosti.

124 Nasprotno pa je mogoče uveljavljati pravico do povrnitve škode, ki izhaja iz ravnanja institucije, pri katerem pride do akta, ki je očitno v nasprotju s pravnim pravilom in zelo škodi interesom tretjih oseb glede na institucijo ter se ga ne da ne utemeljiti ne obrazložiti z objektivnimi pritiski pri normalnem poteku dela.

125 Taka definicija praga uveljavljanja nepogodbene odgovornosti Skupnosti služi varstvu diskrecijske pravice, ki mora v splošnem interesu imeti Skupnostni regulator konkurence pri svojih oportunitetnih odločitvah ter svoji razlagi in uporabi upoštevnih določb primarnega in izvedenega prava Skupnosti, ne da bi pri tem breme posledic očitnih in neupravičljivih kršitev prepustili tretjim osebam.

126 Pred obravnavanjem elementov škode, ki so jo povečali in izvirajo iz celotnega ravnanja institucije med postopkom nadzora koncentracije, je treba glede na ta načela preučiti, ali je Komisija s tem, ko je sprejela odločbo o nezdružljivosti, ki je bila s sodbo Schneider I razglašena za nično, zagrešila dovolj resne kršitve pravnih pravil.

*Nezakonitosti v odločbi o nezdružljivosti*

Ugotovljena pomanjkljivost analize o vplivu koncentracije

— Trditve strank

127 Družba Schneider trdi, da napake, opustitve in protislovja, ki so bili ugotovljeni s sodbo Schneider I v odločbi o nezdružljivosti, na stopnji presoje vpliva koncentracije

na nacionalne sektorske trge zunaj Francije pomenijo dovolj resne nezakonitosti, ki jih ne more upravičiti niti zapletenost nadzora koncentracije niti morebitni časovni pritiski, upoštevajoč dejstvo, da je bilo Komisiji odobreno, da štirimesečni rok ni potekal, da je lahko odločila o združljivosti koncentracije.

128 Komisija odgovarja, da če ni dokaza o očitnem in resnem prekoračenju njene obsežne diskrecijske pravice, te nezakonitosti niso dovolj resne glede na zapletenost preučenih položajev, prihodnji značaj analiz trgov in nujnost, da se postopek nadzora hitro odvija. V vsakem primeru naj bi Sodišče prve stopnje v točki 412 sodbe Schneider I pojasnilo, da te napake niso take, da bi lahko povzročile razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe.

— Presoja Sodišča prve stopnje

129 Načeloma ne more biti izključeno, da lahko očitne in resne napake pri ekonomski analizi, ki je podlaga za odločbe, sprejete zaradi politike konkurence, pomenijo dovolj resno kršitev pravnega pravila za uveljavljanje nepogodbene odškodninske odgovornosti Skupnosti.

130 Vendar pa ta trditev nalaga najprej, da se preveri, ali je namen pravila, ki se ga je z napačno analizo kršilo, da posameznikom dodeljuje pravice. Čeprav imajo določena načela in pravila, ki jih mora upoštevati analiza konkurence, dejansko naravo pravil, katerih namen je, da posameznikom dodelijo pravice, pa se vsa pravila, primarnega ali sekundarnega prava ali tista, ki izhajajo iz sodne prakse, ki jih mora Komisija upoštevati pri svojih ekonomskih presojah, ne morejo takoj šteti za taka.

131 Nato je treba upoštevati, da so ekonomske analize, ki so nujne za označitev določenega položaja ali določenega postopka v pravu konkurence, na splošno, na ravni dejstev in na ravni sklepanja, do katerega je prišlo na podlagi njihovega opisa, zapleteni in težavni intelektualni zaključki, v katerih se lahko znajdejo določene pomanjkljivosti, kot na primer približki, neskladnosti ali celo določena neupoštevanja, upoštevaje pritiske rokov, ki so naloženi institucijam. To velja še toliko bolj, če analiza vsebuje prihodnje vidike, kot je to pri nadzoru nad koncentracijami. V takšnih okoliščinah resnost določene pomanjkljivosti dejstev ali doslednosti ne pomeni vedno zadostne okoliščine za odgovornost Skupnosti.

132 Na koncu je treba spomniti, da ima Komisija diskrecijsko pravico za ohranjanje obvladovanja politike konkurence Skupnosti, kar zajema, da se od nje ne more pričakovati strogo stalne in nespremenljive prakse pri uveljavitvi upoštevnih pravil ter, soodnosno, da uživa določeno svobodo pri izbiri razpoložljivih ekonometričnih inštrumentov in primernih zornih kotov za preučitev določenega pojava (za opredelitev upoštevnega trga glej na primer sodbo Sodišča prve stopnje z dne 17. decembra 2003 v zadevi British Airways proti Komisiji, T-219/99, Recueil, str. II-5917, točka 89 in naslednje, ki je bila v pritožbenem postopku potrjena s sodbo Sodišča z dne 15. marca 2007 v zadevi British Airways proti Komisiji, C-95/04 P, ZOdl., str. I-2331), če te izbire niso očitno v nasprotju s pravili, ki jih dopušča ekonomska znanost, in če se ta pravila dosledno izpolnjuje.

133 Vendar v tem primeru ni treba odločati o tem, ali trije prej navedeni sklepi dopuščajo ugotovitev, da napake pri ekonomski analizi pričakovanih vplivov koncentracije na upoštevne sektorske trge zunaj Francije tako presegajo prag, da je treba uveljaviti nepogodbeno odgovornost Skupnosti.

134 Pomanjkljivosti v analizi vpliva koncentracije na nacionalne sektorske trge zunaj Francije, ki so bile ugotovljene s sodbo Schneider I, dejansko niso mogle vplivati na ugotovitev o nezdružljivosti koncentracije s skupnim trgom, do katere je Komisija dokončno prišla v odločbi o nezdružljivosti.

135 Tudi če ne bi prišlo do te kršitve prava Skupnosti, Komisija ne bi mogla dovoliti koncentracije v takem stanju, ker samo ugotovljene napake v skladu s točko 413 sodbe Schneider I niso mogle zadoščati, da bi se izpodbili ugotovljeni očitki, ki jih je Komisija navedla v zvezi z vsemi francoskimi sektorskimi trgi, ki so našteti v uvodnih izjavah 782 in 783 odločbe o nezdružljivosti. Glede na dejstva iz odločbe o nezdružljivosti, v skladu s točko 415 iste sodbe, se je treba pridružiti ugotovitvi Komisije, v skladu s katero naj bi koncentracija na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme, na katerih sta bili že obe stranki zelo močni, ustvarjala ali krepila prevladujoč položaj, katerega posledica bi bila, v skladu s členom 2(3) Uredbe, resno oviranje učinkovite konkurence na skupnem trgu ali na njegovem bistvenem delu.

136 Če je ostra kritika ekonomske analize v odločbi o nezdružljivosti brez vpliva na označbo koncentracije glede na francoske sektorske trge, pa zato ni odveč v sodbi Schneider I, saj je njena posledica razveljavitev presoje o združljivosti v zvezi z drugimi trgi in posledično omejitev preizkusa spoštovanja pravic obrambe le v delu odločbe o nezdružljivosti, ki ostaja veljaven, in sicer v delu, ki se nanaša na francoske sektorske trge.

137 Za dosego te ugotovitve je zadoščalo, da je bila ekonomska analiza vpliva koncentracije razglašena za analizo, ki nima dokazne vrednosti, kot je bilo to storjeno v točki 411 sodbe Schneider I, ker vprašanje, ali je ta napaka poleg tega podlaga za dovolj resno kršitev prava Skupnosti, glede na to ni bilo bistveno.

138 Očitek v zvezi z napačno ekonomsko analizo, ki jo vsebuje odločba o nezdružljivosti, po zgradbi ni primeren, da bi lahko povzročil kakršne koli posledice po postopku niti da bi družbi Schneider posledično povzročil še dodatno škodo poleg te, ki bi jo morda povzročila kršitev njenih pravic obrambe.

139 Edina napaka odločbe o nezdružljivosti, ki bi lahko v skladu s sodbo Schneider I tožeči stranki odvzela možnost, da bi prišla do ugodne odločbe za izvedbo koncentracije, je torej ugotovljena neskladnost med obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 in odločbo o nezdružljivosti v zvezi očitkom glede opiranja položajev strank koncentracije. Tako je treba za določitev, ali je bil prag za uveljavitev odgovornosti Skupnosti z odločbo o nezdružljivosti prekoračen, preučiti naravo in resnost te edine napake iz navedene odločbe o nezdružljivosti.

Kršitev pravic obrambe družbe Schneider

— Trditve strank

140 Družba Schneider poudarja, da Komisija v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 ni dovolj jasno in natančno navedla ugovora združljivosti koncentracije zaradi opiranja, na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme na stopnji distribucije na debelo, prevladujočega položaja družbe Schneider v sektorju sestavnih delov za razdelilne in končne razdelilne omarice na vodilni položaj družbe Legrand pri segmentih končnih elementov, pri čemer je tožeči stranki tako odvzela možnost izpodbijanja utemeljenosti tega očitka med upravnim postopkom nadzora in učinkovitega uveljavljanja popravnih ukrepov.

141 Od priglasitve koncentracije naj bi družba Schneider Komisiji kljub temu posredovala informacije o povezavah, ki naj bi obstajale med upoštevnimi segmenti trga 4 in 5 ter položaji strank koncentracije pri teh segmentih v Franciji, pri čemer je takoj poudarila, da ni učinkov portfelja. Komisija naj bi vseeno navedla ta očitek šele 24. septembra 2001, ko je že potekel splošni rok za predložitev popravnih ukrepov, in samo kakšen dan pred koncem postopka nadzora koncentracije.

142 Komisija odgovarja, da neskladnost med obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 in odločbo o nezdružljivosti ne izhaja iz popolnega neobstoja, temveč le iz pomanjkanja jasnosti in natančnosti očitka opiranja, saj naj bi bila ta težava navedena v več uvodnih izjavah obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.

143 Kršitev pravic obrambe družbe Schneider naj ne bi bila dovolj resna glede na izdelavo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah v kratkem roku, na zapleteno presojo vseh vsebinskih trditev, izmed katerih je trditev o opiranju le ena izmed številnih upoštevnih elementov, in popravnih ukrepov, ki jih je predlagala družba Schneider.

144 Okoliščina, da je tožeča stranka Komisiji posredovala informacije, ki kažejo na to, da koncentracija ne predstavlja nobenih težav v zvezi z opiranjem, naj bi še bolj zmanjševala resnost storjene napake v postopku.

— Presoja Sodišča prve stopnje

145 Poudariti je treba, da mora Komisija v skladu s členom 18(1) Uredbe pred sprejetjem odločbe, s katero ugotovi, da določena koncentracija ni združljiva s skupnim

trgom, dati podjetjem, ki priglasijo koncentracijo, možnost, da v vsaki fazi postopka vse do posvetovanja s svetovalnim odborom predstavijo svoje poglede na očitke, ki jih zadevajo.

146 Poleg tega izhaja iz člena 18(3) Uredbe, da temelji odločba Komisije le na ugovorih, o katerih so lahko stranke predstavile stališča.

147 Podjetjem, ki so stranke koncentracije na ravni Skupnosti, mora biti kot naslovnikom odločb javnega organa, ki občutno vplivajo na njihove interese, omogočeno, da učinkovito predstavijo stališča ter da so v ta namen jasno in pravočasno obveščena o bistvenih ugovorih, ki jih ima Komisija zoper njihove priglašene koncentracije (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 23. oktobra 1974 v zadevi Transocean Marine Paint proti Komisiji, 17/74, Recueil, str. 1063, točka 15, in sodbo Sodišča prve stopnje z dne 4. marca 1999 v zadevi Assicurazioni Generali in Unicredito proti Komisiji, T-87/96, Recueil, str. II-203, točka 88).

148 Obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah je glede na to zelo pomembno, ker je namenjeno posebej za to, da omogoči zadevnemu podjetju, da se odzove na pomisleke, ki jih je izrazila institucija, ki regulira konkurenco, prvič, tako da predstavi svoje stališče v zvezi s tem, in drugič, da načrtuje predložitev ukrepov Komisiji, katerih namen je odprava negativnega vpliva priglašene koncentracije.

149 To jamstvo, ki je del temeljnih jamstev in je v upravnih postopkih zagotovljeno s pravnim redom Skupnosti, je posebej pomembno za nadzor koncentracij podjetij (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 21. novembra 1991 v zadevi Technische Universität München, C-269/90, Recueil, str. I-5469, točka 14).

150 Dejansko je v zvezi s tem treba upoštevati pomembnost finančnih interesov in industrijskih vložkov, ki so del koncentracije na ravni Skupnosti, ter velik obseg pristojnosti za nadzor, ki jo ima Komisija za reguliranje konkurence na skupnem trgu.

151 Iz tega izhaja, da se družba Schneider sklicuje na kršitev pravila, ki dodeljuje pravice posameznikom.

152 V takem primeru dejstvo, da Komisija sestavi, kot v tem primeru, obvestilo o ugotovitvah o možnih kršitvah tako, da tožeča stranka zaradi tega, ker ni predstavila primernih popravnih ukrepov za zmanjšanje ali izničenje položajev opiranj med svojimi položaji in položaji družbe Legrand na francoskih sektorskih trgih, ne more vedeti, kot izhaja iz sodbe Schneider I, da nima nobene možnosti, da bi bila koncentracija ugotovljena za združljivo s skupnim trgom, pomeni očitno in resno kršitev člena 18(1) in (3) Uredbe.

153 Tako popravni ukrepi, ki jih je septembra 2001 predlagala družba Schneider, do umika družbe Legrand s trgov sestavnih delov za elekroomarice na celotnem EGP in vključno z njim, objektivno niso bili taki, da bi lahko rešili posebno težavo opiranja družbe Schneider v sektorju sestavnih delov za razdelilne in končne omarice, na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme na stopnji distribucije na debelo, na vodilni položaj družbe Legrand na segmentih končnih elementov.

154 Ta kršitev pravic obrambe ne more biti ne upravičena ne obrazložena s posebnimi objektivnimi pritiski na službe Komisije. Posledica zadevne napake, katere obstoja

in konsistence institucija ne izpodbija, je torej dolžnost Skupnosti, da odpravi njene škodljive posledice.

155 Trditev tožene stranke v zvezi s težavnostjo pri izvedbi zapletene analize trgov pod zelo velikim časovnim pritiskom dejansko ni upoštevna, ker dejstvo, ki je bilo povod za tukaj navedeno škodo, ni analiza upoštevnih trgov v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah ali v določbi o nezdružljivosti, ampak izpustitev navedbe v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah v delu, kjer se obravnavajo posledice, in v izreku odločbe o nezdružljivosti, ki ni posebno težavna in ne potrebuje nobene posebne dodatne preučitve, ki ne bi mogla biti izvedena zaradi časovnega pritiska, tako da to, da ni bila navedena, ne more biti pripisano nepredvidljivi ali slučajni težavi pri izdelavi, ki bi jo lahko nadomestilo celotno besedilo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah.

156 Iz tega izhaja, da je treba kršitev pravic obrambe družbe Schneider v tem primeru šteti za očitno in resno kršitev mej, ki so postavljene Komisiji, ter pomeni dovolj resno kršitev pravnega pravila, ki posameznikom dodeljuje pravice.

157 Kršitev pravic obrambe družbe Schneider pomeni torej napako, ki jo je zagrešila Komisija in katere posledica je nepogodbena odgovornost Skupnosti, če je poleg tega še dokazan obstoj resnične in gotove škode ter dovolj neposredne vzročne zveze med to škodo in dovolj resno kršitvijo prava Skupnosti, ki je podlaga za napako.

158 Pred preučitvijo, ali sta ta zadnja pogoja izpolnjena, mora Sodišče prve stopnje še preučiti, ali Komisija v zvezi s tožečo stranko med postopkom nadzora koncentracije ni ravnala v celoti nezakonito, zaradi česar bi, kot to trdi družba Schneider, ali povečala škodo, ki je bila storjena z nezakonito odločbo o nezdružljivosti, ali storila dodatno škodo zaradi dodatnih stroškov, ki so bili povzročeni tožeči stranki.

159 Če se izkaže, da očitki, ki jih tožeča stranka očita Komisiji, poleg tistih, ki so bili ugotovljeni s sodbo Schneider I, dopolnjujejo slednje in torej eventualno pomenijo okoliščine, ki so privedle do dodatne škode poleg glavnih nezakonitosti, morajo biti analizirani glede na splošna merila uveljavljanja nepogodbene odgovornosti Skupnosti, ki predvidevajo, kot je bilo navedeno v zgoraj navedenih točkah od 113 do 126, da institucija Skupnosti dovolj resno krši pravno pravilo.

*Druge nezakonitosti ravnanja Komisije, ki naj bi povečale domnevno utrpljeno škodo zaradi odločbe o nezdružljivosti ali povzročile dodatno škodo*

Nelojalnost

— Trditve strank

160 Družba Schneider meni, da Komisija ni ravnala lojalno s tem, ko jo je nezakonito zavajala, da namerava sprejeti odločbo o združljivosti, ker je ni dovolj zgodaj

obvestila, da namerava preprečiti koncentracijo, in ker je ni opozorila na obstoj ovir, ki preprečujejo odobritev koncentracije.

161 Dejansko naj Komisija pred 24. septembrom 2001 ne bi obvestila družbe Schneider o očitku opiranja, čeprav je imela elemente, da je to ugotovila, precej pred izdelavo obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001. Komisija naj bi vodilne položaje strank koncentracije na zadevnih sektorskih trgih in pomembnost distribucijskih smeri v obrazcu CO že dolgo obravnavala ter naj bi jih že zelo hitro identificirana.

162 Od maja 2001 naj bi Komisija imela elemente, ki naj bi jo oktobra 2001 privedli do potrditve, da naj bi opiranje položajev priglasiteljev pomenilo oviro za koncentracijo.

163 Ta nelojalnost naj bi se potrdila z izjavo komisarja za vprašanja v zvezi s konkurenco, ki je bila objavljena v Le Mondu z dne 8. novembra 2001 in s katero je bilo navedeno, da „[…] če je moč podjetij še pred njihovo združitvijo taka, da se zanjo ne da poiskati nobenega ‚popravnega ukrepa', Komisija nima druge izbire, kot da prepove združitev […]"

164 Komisija odgovarja, da maja 2001 ni imela vseh potrebnih elementov, da bi zaključila analizo konkurence in da bi identificirala morebitne težave v zvezi s konkurenco. V tem obdobju naj bi bilo prezgodaj, da bi Komisija izrazila načelno nestrinjanje s koncentracijo, razen če bi kršila svojo dolžnost varovanja zaupnosti in načelo dobrega upravljanja.

165 Izjava komisarja naj ne bi bila upoštevna, ker naj bi bila podana po sprejetju odločbe o nezdružljivosti in naj bi se *a posteriori* omejila na predstavitev ugotovitev Komisije.

166 V vsakem primeru bi lahko družba Schneider kot povprečno preudaren gospodarski subjekt ocenila različna tveganja, ki jih vsebuje koncentracija v francoskem in Skupnostnem pravu konkurence zaradi velike moči strank v Franciji.

— Presoja Sodišča prve stopnje

167 Treba je ugotoviti, da trditve družbe Schneider niso take, da bi se očitek o nelojalnosti lahko štel za dovolj dokazanega.

168 Družba Schneider se zlasti ni mogla sklicevati na resne, natančne in skladne indice, da bi dokazala, kot je trdila tožeča stranka v tožbi v zadevi T-310/01, da je Komisija želela, precej pred razpravo o popravnih ukrepih, ki jih je predlagala družba Schneider, takoj prepovedati koncentracijo zaradi načelnih razlogov, ki so vnaprej izključevali vsako rešitev za nezdružljivost koncentracije s skupnim trgom.

169 Navedba dejanskega stanja ne more izključiti, da je lahko Komisija objektivno in strokovno presodila vpliv koncentracije na različne prizadete nacionalne sektorske trge šele na stopnji izdelave obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001, potem ko je preučila in izčrpala veliko količino informacij, ki sta ji jih predložili

družbi Schneider in Legrand ob izteku večtedenskega roka za odgovor ter katerih obsežnost in zapletenost je tožeča stranka poudarila v tožbi v zadevi T-310/01.

170 V zvezi s tem je treba opozoriti, da je predmet obvestila o ugotovitvah o možnih kršitvah natančno to, da posreduje podjetjem vse nujne elemente, ki jim omogočijo, da učinkovito navedejo svoj pogled o ugovorih, ki jih je podala Komisija, po izčrpanju informacij, ki so ji jih zainteresirane osebe predhodno predložile, proti združljivosti priglašene koncentracije, da se nato Komisiji omogoči, da se ob popolnem poznavanju zadeve izreče s končno odločbo.

171 Če nepojasnjeni očitek v zvezi z opiranjem v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 pomeni resno kršitev pravic obrambe družbe Schneider, pa nasprotno iz spisa očitno ne izhaja, da bi morala biti ta nezakonitost razumljena kot posledica nelojalnosti Komisije.

172 Kritizirana izjava komisarja za vprašanja v zvezi s konkurenco, navedena zgoraj v točki 163, se ne sklada nujno z analizo družbe Schneider. Ni namreč izključeno, da je komisar z uporabo povednega naklona sedanjika želel izraziti splošno pravilo, ki naj se ne bi uporabljalo le za koncentracijo, saj ta ni bila edina navedena zadeva v kritizirani izjavi.

173 Zadevne izjave se v tem primeru torej ne da razlagati kot aposteriornega izkaza zavestne volje Komisije, da od začetka v načelu nasprotuje koncentraciji.

174 V teh okoliščinah nelojalnosti ne moremo šteti za dokazane.

175 Torej je treba zahteve družbe Schneider zavrniti.

Kršitev pravice družbe Schneider do izjave pred neodvisnim organom

— Trditve strank

176 Družba Schneider trdi, da morajo biti odločbe organa – ki v skladu z jamstvi iz člena 6(1) Evropske konvencije o človekovih pravicah (v nadaljevanju: Konvencija), ki posameznikom zagotavlja pravico do poštenega sojenja, niso podvržene tožbi v sporu polne jurisdikcije, kot to velja za odločbe Komisije na področju nadzora nad koncentracijami – skladne s to določbo od faze upravnega postopka nadzora dalje.

177 Določitev iste skupine uradnikov za pripravo odločbe o nezdružljivosti in odločbe o razdružitvi pa naj bi bila v nasprotju z načelom nepristranskosti, ki mu je namenjena ta določba.

178 Poleg tega naj bi bilo mogoče dvomiti v nepristranskost in nevtralnost ponovne preučitve koncentracije, do katere je prišlo po razglasitvi sodb Schneider I in Schneider II, zaradi vsaj delno enake sestave skupin, ki so zaporedno opravljale preiskavo koncentracije med celotnim postopkom nadzora.

179 Komisija ugovarja, da kršitev njene dolžnosti do nepristranskosti ni bila dokazana in da sama ni „sodišče“ v smislu člena 6(1) Konvencije. V vsakem primeru naj bi bilo spoštovanje te določbe zagotovljeno v celoti, upoštevajoč pravico podjetij, da predlagajo sodišču Skupnosti razglasitev ničnosti odločb, sprejetih v skladu z določbami Uredbe.

180 Poleg tega naj nobeno pravno ali deontološko pravilo ne bi nasprotovalo temu, da se ponovna preučitev koncentracije zaupa skupini uradnikov, ki je že zagotovila začetni nadzor.

— Presoja Sodišča prve stopnje

181 Spoštovanje pravice posameznikov, da njihov spor obravnava neodvisno in nepristransko sodišče, je zajamčeno s členom 6(1) Konvencije, na katerega napotuje člen 6(2) Pogodbe o Evropski uniji in ki je bil ponovno potrjen s členom 47, drugi odstavek, Listine o temeljnih pravicah Evropske unije.

182 Pravica do poštenega sojenja je očitno kot sestavni del temeljnih pravic, ki so varovane v pravnem redu Skupnosti in katerih spoštovanje Komisije pri vodenju njenih postopkov nadzora koncentracij zagotavlja sodišče Skupnosti, pravilo, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom (sodba Sodišča prve stopnje z dne 6. aprila 2006 v zadevi Camós Grau proti Komisiji, T-309/03, ZOdl., str. II-1173, točki 102 in 103).

183 Vseeno pa s členom 6(1) Konvencije, če je zagotovljena pravica do nepristranskega sodišča, ni prepovedano predhodno posredovanje upravnih organov, ki v vseh pogledih ne izpolnjuje določil, ki se uporabljajo za postopek pred sodišči (glej sodbo ESČP v zadevi Le Compte proti Belgiji z dne 23. junija 1981, série A, št. 43(51)).

184 V tem primeru pomeni ničnostna tožba iz člena 230 ES proti odločbam, ki jih sprejme Komisija v skladu s členom 8(3) in (4) Uredbe, pravno pot, ki predstavlja jamstva, ki so zahtevana s členom 6(1) Konvencije.

185 Poleg tega nobeno pravilo niti nobeno načelo ne nasprotuje temu, da Komisija ponovno preučitev koncentracije, ki je sprožena za izvršitev sodbe, s katero je bila odločba, ki je to koncentracijo razglasila za nezdružljivo s skupnim trgom, razglašena za nično, zaupa istim uradnikom.

186 Dolžnosti upravnega ali sodnega organa, da dodeli zadevo drugemu organu ali drugače sestavljenemu telesu tega organa, ne smemo postaviti kot splošnega načela, ki izhaja iz dolžnosti nepristranskosti (glej sodbo ESČP v zadevi Ringeisen proti Avstriji z dne 16. julija 1971, série A, št. 13, točka 97).

187 V zvezi z disciplinskim razsodiščem sveta določenega poklicnega združenja je Evropsko sodišče za človekove pravice priznalo, da v dejstvu, da so trije od sedmih članov tega razsodišča sodelovali pri sprejetju odločbe, ki je bila sprejeta na podlagi ponovnega odločanja po razveljavitvi prejšnje odločbe, pri sprejetju katere so že sodelovali, ne moremo videti legitimnega vzroka za sum (glej sodbo ESČP v zadevi Diennet proti Franciji z dne 26. septembra 1995, série A, št. 325-A, točka 38).

188 Iz tega sledi, da popolna ali delna istovetnost skupine uradnikov, ki so ji naložene različne faze nadzora koncentracije, ne pomeni, da je Komisija zagrešila dovolj resno kršitev pravnega pravila, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom.

189 V teh okoliščinah argumentacije družbe Schneider ni mogoče sprejeti.

Očitna nepopustljivost, ki jo je Komisija izkazala pri določitvi možnosti razdružitve družb Schneider in Legrand

— Trditve strank

190 Družba Schneider očita Komisiji, da je bila neupravičeno nepopustljiva glede načinov razdružitve od družbe Legrand. Zavrnitev Komisije, da bi dovolila družbi Schneider preučitev drugačnega prenosa njenega premoženja v družbi Legrand kot čisto in navadno razdružitev, naj bi odvrnila vse industrijske subjekte, katerih zvišanje vrednosti premoženja družbe Legrand, ki bi izhajalo iz industrijskih in tržnih sinergij, naj bi bilo neizpodbitno višje, kot zvišanje finančnih investitorjev, ki so lahko edini sodelovali v postopku prodaje pod pogoji razdružitve, ki jih je postavila Komisija.

191 Načelna prepoved družbi Schneider, da ohrani ali odkupi določeno premoženje družbe Legrand, naj bi ovirala tožečo stranko, da bi nadzirala deleže, ki bi ji omogočali izvedbo dela nameravanih sinergij, in preprečila njeno pogajalsko moč pri morebitnih kupcih.

192 Izbira med delitvijo, odprodajo ali ponudbo delnic na borzi ter možnostjo, da ohrani del kapitala v družbi Legrand in začasno ohrani terjatev do družbe Legrand ali do njegovega kupca, bi morala biti ocenjena glede na vse druge zahteve Komisije.

193 Kljub podaljšanju roka za razdružitev naj bi stalni pritiski in dosledno negativna drža Komisije prisilili družbo Schneider, da ne prekine ali upočasni priprave razdružitve. To podaljšanje naj bi bilo dejansko le navidezno, ker naj ne bi predvidelo „izvedbe nujnih stopenj pri postopku razdružitve v takem podaljšanem roku“.

194 Komisija nasprotno meni, da je dokazala veliko prilagodljivost. Medtem ko je bilo v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 24. oktobra 2001 predvidena razdružitev z razdelitvijo delnic družbe Legrand imetnikom delnic sorazmerno z njihovim deležem, naj bi odločba o razdružitvi na predlog zainteresiranih oseb tem omogočala, da izberejo med delitvijo, prodajo ali ponudbo delnic na borzi, ohranitvijo deleža v kapitalu družbe Legrand oziroma da zaprosijo za predhodno dovoljenje Komisije, da začasno ohrani terjatev do družbe Legrand ali do njenega kupca.

195 Odločba o razdružitvi je bila le ena možnost izvršitve odločbe o nezdružljivosti, saj razdružitve družb Schneider in Legrand, ki bi ohranila obseg slednje, naj ne bi štela kot indic nepopustljivosti.

196 Rešitvi v zvezi s kupci s finančnimi interesi naj bi bila najbolj naklonjena tudi družba Schneider. Poleg tega naj kupci z industrijskimi interesi ne bi sprejeli previsoke cene, ki jo je družba Schneider zahtevala od njih, glede na ceno kupcev s finančnimi interesi.

197 Na predlog bančnega svetovalca družbe Schneider naj bi Komisija odobrila podaljšanje roka za razdružitev iz šestih na devet mesecev. Komisija naj bi dovolila dodatno podaljšanje roka za tri mesece, in sicer do 5. februarja 2003, pri čemer je ohranila možnost novega podaljšanja. Poleg tega naj bi odločba o razdružitvi na predlog družbe Schneider dopuščala podaljšanje tega roka pri izjemnih okoliščinah.

— Presoja Sodišča prve stopnje

198 Pri izpodbijanju načinov razdružitve postavlja družba Schneider pod vprašaj zakonitost, glede na člen 8(4) Uredbe, odločbe o razdružitvi, ki jo je Sodišče prve stopnje posledično razglasilo za nično, ker je pomenila le ukrep za izvršitev nezakonite odločbe o razdružitvi (glej zgoraj navedeni točki 44 in 58) in ne da bi bilo torej treba preučiti njene učinke.

199 Če je bila koncentracija, kot v tem primeru, že izvedena v trenutku, ko je Komisija ugotovila njeno nezdružljivost s skupnim trgom, ji člen 8(4) Uredbe omogoča, da zahteva kakršen koli ustrezen ukrep za ponovno vzpostavitev pogojev učinkovite konkurence.

200 Ne da bi bilo treba ugotoviti, ali ta določba pomeni pravno pravilo, katerega cilj je dodelitev pravic posameznikom, ni mogoče šteti za dokazano, da jo je Komisija s tem, ko je zahtevala razdružitev strank koncentracije, ki ohranja obseg družbe Legrand, in ko je družbi Schneider prepovedala vse naknadne prodaje dejavnosti družbe Legrand, očitno in resno kršila.

201 Dejansko je treba zlasti upoštevati vodilne položaje podjetij, ki sta priglasili koncentracijo, na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme, na katere je vplivala koncentracija, razliko, ki je ločevala njuna deleža trga od deležev trga njunih neposrednih konkurentov, sloves njunih znamk v Franciji in prenehanje tradicionalne konkurence med zainteresiranima osebama.

202 Poleg tega je bila izbira pravnih načinov razdružitve, kot to izhaja iz točke 105 odločbe o razdružitvi, prepuščena družbi Schneider, če ti izključujejo pomemben delež tožeče stranke v kapitalu družbe Legrand in zagotavljajo prodajo skupine Legrand brez jasne razdružitve določenih dejavnosti družbe Legrand.

203 Poleg tega družba Schneider ni dokazala, da je bil rok za izvršitev odločbe o razdružitvi očitno prekratek. V izpodbijani odločbi je Komisija za tri mesece podaljšala rok, ki je bil najprej v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 21. oktobra 2001 določen na šest mesecev.

204 V uvodni izjavi 122 odločbe je Komisija izjavila, da je pripravljena, prvič, odobriti dodaten trimesečni rok, v katerem bo zastopniku podeljeno nepreklicno in izključno pooblastilo za prodajo, zato da se da družbi Schneider nujen manevrski prostor za pogajanja s potencialnimi kupci ali investitorji, in drugič, na predlog podaljšati te roke, če bosta družba Schneider ali zastopnik lahko dokazala, da sta naredila vse, da bi spoštovala rok.

205 Po obravnavi, ki je potekala 23. aprila 2002 pred sodnikom, ki je izdal začasno odredbo v zadevi T-77/02 R, je Komisija družbi Schneider 26. aprila 2002 odobrila podaljšanje roka za tri mesece, tako da je iztek roka za razdružitev prenesla na 5. februar 2003,

kar je eno leto po vročitvi odločbe o razdružitvi, ne da bi vplivala na možnost družbe Schneider, da pri izjemnih okoliščinah predlaga dodatno podaljšanje roka.

206 Čeprav bi se strinjali, da se podjetja, ki so tako velika kot družba Legrand, na splošno razdružujejo v daljših rokih od enega leta, kot bi lahko sklepali iz navedb v zvezi z družbo Schneider v točki 110 odločbe o nezdružljivosti, bi morala tožeča stranka predlagati novo podaljšanje roka. Iz spisa pa ne izhaja, da je do tega prišlo.

207 Sicer pa je, kot se da sklepati iz odgovora z dne 7. novembra 2001 na obvestilo Komisije o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 24. oktobra 2001, družba Schneider že pred odločbo o razdružitvi navezala stik z mogočimi kupci.

208 Na koncu, tako kot izhaja iz točke 5 priloge II k odločbi o razdružitvi, je bilo z njo izmed izbranih načinov naloženo le sprejetje nepreklicnega pravnega akta, ki bi moral biti izvršen v treh mesecih po sprejetju.

209 Tako torej ne moremo šteti za dokazano, da naj bi Komisija družbi Schneider za razdružitev od družbe Legrand naložila načine in rok razdružitve, ki bi pomenili očitno in resno kršitev mej njene diskrecijske pravice.

210 Tako se torej ne more pritrditi argumentaciji družbe Schneider.

Izraba napetosti med strankama koncentracije

— Trditve strank

211 Družba Schneider trdi, da je Komisija po sprejetju odločbe o nezdružljivosti spodbujala napetosti med strankama koncentracije, zlasti ker ji ni omogočila, da se pravočasno seznani z dokumenti, ki jih je predložila družba Legrand med pogajanji, ki so privedla do sprejetja odločbe o razdružitvi.

212 Komisija naj bi enako ravnala po sprejetju odločbe o razdružitvi. Družbo Legrand naj bi napeljala, naj novembra 2002 proti družbi Schneider v Franciji vloži tožbo, nato pa naj bi podredila svojo presojo o usklajenosti novih popravnih ukrepov družbe Schneider zgoraj navedeni sodbi Cour d'appel de Versailles.

213 Komisija odgovarja, da sprememba ravnanja družbe Legrand prej izhaja iz morebitnega konflikta interesov med strankama koncentracije.

214 Zlasti pa družba Schneider naj ne bi predložila nobenega konkretnega dokaza, ki bi dokazoval, da ni imela dostopa do dokumentov iz spisa, ki jih je predložila družba Legrand. Po prejemu različic zadevnih dokumentov januarja 2002, ki niso bile zaupne narave, naj družba Schneider sploh ne bi podala posebne zahteve za dostop do njihove zaupne različice.

— Presoja Sodišča prve stopnje

215 Trditve družbe Schneider ne omogočajo, da bi lahko šteli očitek, da je Komisija izrabljala napetosti, ki naj bi nastopile med strankama koncentracije, za zadostno dokazan.

216 Treba je zlasti poudariti, da je Komisija v točki 88 odgovora na tožbo navedla, ne da bi družba Schneider to prerekala, da je tožeči stranki januarja 2002 posredovala različice dokumentov v zvezi z družbo Legrand, ki niso bile zaupne narave, in seznam s povzetkom nedostopnih informacij, ki tudi ni bil zaupen. Iz spisa pa ne izhaja, da bi družba Schneider podala posebno zahtevo za dostop do zaupne različice katerega od teh dokumentov.

217 Poleg tega niti skrb Komisije, da bi ohranila obseg družbe Legrand, v odločbi o razdružitvi, niti upoštevanje odločb nacionalnih sodišč pri oceni popravnih ukrepov, ki jih je predlagala družba Schneider, niti noben drug akt, ki ga je izvršila Komisija v okviru postopka nadzora koncentracije, ne more biti objektivno zagotovo označen kot tak, da ga je vodila želja po prispevanju k poslabšanju odnosov med strankama koncentracije.

218 Zahteve družbe Schneider morajo biti torej zavrnjene.

Očitek, da je Komisija kršila svojo izključno pristojnost

— Trditve strank

219 Družba Schneider meni, da je Komisija resno in očitno kršila izključno pristojnost, ki ji je dodeljena z Uredbo, s tem ko je podredila svojo presojo glede veljavnosti popravnih ukrepov, ki jih je predlagala tožeča stranka med ponovno preučitvijo koncentracije, izreku sodbe Cour d'appel de Versailles z dne 29. novembra 2002, s katero je bilo začasno odločeno le o vprašanju, ki se nanaša na nacionalno pogodbeno pravo.

220 Komisija trdi, da se ni nikoli odpovedala svoji izključni pristojnosti, še manj pa ni zagrešila dovolj resne nezakonitosti.

— Presoja Sodišča prve stopnje

221 Pri izvajanju pristojnosti nadzora, ki jo ima Komisija za odločanje o združljivosti koncentracij na ravni Skupnosti s skupnim trgom, mora Komisija upoštevati sporazume, ki zavezujejo priglasitelje, če so njihovi dogovori v skladu z veljavnim nacionalnim pravom dopustni.

222 Družba Schneider napačno trdi, da je Komisija podredila izvajanje svoje pristojnosti za presojanje veljavnosti njenih popravnih ukrepov v zgoraj navedenem izreku sodbe Cour d'appel de Versailles. V zvezi s tem dejansko ni pod vprašajem primarnost

pravil prava Skupnosti, ki se glede na pravila nacionalnega prava nanašajo na konkurenco, temveč določitev učinkov, ki jih nacionalno pravo, ki se ga ureja v skladu s pravom Skupnosti, veže na sporazum zasebnega prava.

223 Torej ni res, da je Komisija zagrešila dovolj resno kršitev prava Skupnosti s tem, ko je sklepala, da so predlogi prodaje dejavnosti družbe Legrand, ki jih je podala družba Schneider, problematični zaradi tega, ker niso v skladu z dogovorom zasebnega prava, ki zakonito izhaja iz nacionalnega prava in je v skladu z ugotovitvami pristojnega nacionalnega sodišča zavezoval stranke koncentracije v skladu z določbami tega prava.

224 V teh okoliščinah argumentacija družbe Schneider ne more uspeti.

Neizvršitev sodbe Schneider I v dobri veri

— Trditve strank

225 Tožeča stranka poudarja, da je bila s sodbo Schneider I razveljavljena analiza Komisije za vse trge razen za francoske sektorske trge. Komisija torej ni imela nobenega razloga, da začne svojo ponovno preučitev koncentracije v fazi I, čeprav je med drugim vedela, da bo od 5. decembra 2002 dalje, s koncem roka za družbo Schneider, ki je bil določen s prodajno pogodbo za uveljavljanje razvezne klavzule za prodajo družbe Legrand, tožeča stranka izgubila korist od naporov, ki jih je vložila za zmanjšanje svoje škode.

226 Družba Schneider naj bi tudi logično vztrajala, da se postopek nadzora po razglasitvi sodbe Schneider I ponovno začne s šesttedenskim rokom faze I. Ta rok bi moral Komisiji omogočiti, da v dobri veri izvrši sodbo Schneider I, ob tem pa dal tožeči stranki možnost, da eventualno predstavi primerne popravne ukrepe.

227 Odločba o začetku faze II z dne 4. decembra 2002 naj bi poleg tega vsebovala številne očitne napake pri presoji in naj bi se oddaljila od analitične sheme, ki je bila zasnovana s sodbo Schneider I. Konkurenčna analiza zadevnih trgov, ki jo je na koncu obdržala Komisija, naj bi pomenila isto vrsto resnih opustitev, napak in protislovij, kot so bile tiste, ki so privedle do razglasitve ničnosti odločbe o nezdružljivosti.

228 Komisija izključuje, da bi se lahko ponovni začetek postopka nadzora v fazi I štel za indic slabe vere. Na predlog družbe Schneider sprejeta rešitev naj bi bila edina taka, ki bi omogočala sprejetje končne pozitivne odločbe o koncentraciji pred 5. decembrom 2002.

229 Ekonomska analiza, ki jo je izvedla Komisija na temelju podatkov, ki jih je osvežila družba Schneider, naj bi bila v vseh delih skladna s tisto, ki je bila vsebinsko potrjena s sodbo Schneider I, potem ko je Komisija natančneje pojasnila očitek o opiranju.

— Presoja Sodišča prve stopnje

230 Iz točke 48 zgoraj navedenega sklepa z dne 9. marca 2007 k zadevi Schneider Electric proti Komisiji izhaja, da se je lahko Komisija, nasprotno kot to trdi družba Schneider,

zakonito opredelila za ponovni začetek postopka nadzora koncentracije v fazi I, da bi izvršila zgoraj navedeno sodbo Schneider I, s tem ko je z vso potrebno pazljivostjo zagotovila, da ne bi prišlo do morebitne kršitve pravic obrambe družbe Schneider.

231 Poleg tega trditve tožeče stranke ne zadoščajo, da bi se dokazalo, da je imela konkurenčna analiza upoštevnih francoskih sektorskih trgov, ki jo je vsebovala odločba o začetku faze II, iste pomanjkljivosti, kot so tiste, ki so vplivale na presojo vpliva konkurence na nacionalnih sektorskih trgih zunaj Francije, ki jih je vsebovala odločba o nezdružljivosti in so bile ugotovljene s sodbo Schneider I.

232 Napake v analizi, ki jih je odpravila sodba Schneider I, zaradi specifičnosti francoskih sektorskih trgov niso mogle vplivati na presojo vpliva konkurence na te.

233 Iz točke 413 v zvezi s točko 415 sodbe Schneider I izhaja, da ni mogoče ovreči ugotovitve, da naj bi predlagana transakcija na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme, kjer sta bila že oba priglasitelja zelo močna, ustvarila ali okrepila prevladujoč položaj, katerega posledica bi v skladu s členom 2(3) Uredbe bilo resno oviranje učinkovite konkurence na skupnem trgu ali vsaj na njegovem precejšnjem delu.

234 V tem pogledu se je štelo za upoštevne deleže trgov, ki so kazali na prevlado oziroma okrepljen prevladujoč položaj združene enote, višje cene nizkonapetostne električne opreme na stopnji distribucije na debelo, prenehanje tradicionalne konkurence med dvema prejšnjima glavnima subjektoma in sloves znamk dveh partnerjev.

235 Poleg tega je treba omeniti, da zadoščajo resni dvomi glede združljivosti koncentracije s skupnim trgom za začetek faze II v skladu s členom 6(1)(c) Uredbe, medtem ko se v skladu s členom 2(3) te uredbe od Komisije zahteva dokaz o ustvarjanju ali krepitvi prevladujočega položaja, če ugotovi nezdružljivost koncentracije s skupnim trgom na podlagi člena 8(3).

236 Ne zdi se torej, da bi Komisija za izvršitev sodbe Schneider I pri presojanju težav v zvezi s konkurenco, ki so ostale in izhajajo iz koncentracije samo na francoskih sektorskih trgih, ki se še štejejo za upoštevne, očitno in resno kršila meje svoje diskrecijske pravice.

237 V teh okoliščinah Sodišče prve stopnje ne more pritrditi argumentaciji tožeče stranke.

Kršitev pravice obrambe

— Trditve strank

238 Družba Schneider trdi, da je Komisija pri ponovni preučitvi koncentracije kršila njene pravice obrambe, ker ji ni bilo omogočeno, da bi se seznanila z rezultati tržnih testov, ki jih je opravila Komisija, in da bi se ustrezno odzvala na težave, ki bi lahko nastale.

239 Komisija odgovarja, da dostop strank koncentracije do rezultatov takih tržnih raziskav, kot so bile tiste, ki so bile začete novembra 2002, v fazi nadzora, ki se je končala z odločbo o začetku faze II, ni predviden in da tak dostop ne more izhajati iz načela spoštovanja pravic obrambe zainteresiranih oseb.

— Presoja Sodišča prve stopnje

240 Čeprav je treba spoštovati pravice obrambe pred sprejetjem vsake določbe, s katero bi se lahko zadevnemu podjetju kar koli očitalo, pa odločba o začetku faze II, ki je bila sprejeta po testih zadevnih trgov, ni akt, s katerim bi se družbi Schneider kar koli očitalo (zgoraj navedeni sklep z dne 31. januarja 2006 k zadevi Schneider Electric proti Komisiji, točka 76, potrjen z zgoraj navedenim sklepom z dne 9. marca 2007 k zadevi Schneider Electric proti Komisiji, točka 72) in katerega zakonitost bi bila odvisna od spoštovanja teh pravic.

241 Komisija torej s tem, ko družbi Schneider ni posredovala tržnih testov od začetka faze I postopka nadzora koncentracije, ki jo je ponovno začela po razglasitvi sodb Schneider I in Schneider II, ni zagrešila dovolj resne kršitve pravnega pravila, katerega cilj je podelitev pravic posameznikom.

242 Zahteve družbe Schneider morajo biti torej zavrnjene.

Napačna, nelojalna in diskriminatorna analiza popravnih ukrepov, ki jih je predlagala družba Schneider novembra 2002

— Trditve strank

243 Družba Schneider očita Komisiji, da je ugotovila obstoj resnih dvomov glede združljivosti koncentracije s skupnim trgom v smislu člena 6(1)(c) Uredbe, namesto da bi uporabila merilo ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja iz člena 2(3), s katero mora biti na podlagi člena 8(3) utemeljena odločba o nezdružljivosti.

244 Družba Schneider prav tako očita Komisiji, da je ocenila, da njeni popravni ukrepi iz novembra 2002 niso zadostni, čeprav naj bi bila z njimi – s pomočjo odprodaje samostojnih podjetij in takih, ki lahko preživijo, enemu kupcu – na prizadetih trgih odpravljena vsa križanja dejavnosti družb Schneider in Legrand, ponujen nja bi bil pomemben obseg proizvodov in znamk ter poenostavljen dostop do distribucije zaradi obveznosti v zvezi z ravnanjem družbe Schneider, odpravljena naj bi bila vsa tveganja v zvezi z opiranjem družbe Schneider in oblikovan bi bil seznam mogočih kupcev iz industrijskih subjektov, ki bi lahko razvijali prodane enote.

245 Strukturne obveznosti družbe Schneider naj bi bile dobro dopolnjene z obveznostmi v zvezi z ravnanjem, ki ga je Komisija v drugih zadevah – ki so se nanašale na koncentracije, ki so poenostavile dostop do distribucije in ki so odpravile vsa tveganja opiranja – sprejela.

246 Komisija potrjuje, da je ugotovila, da popravni ukrepi, ki jih je predlagala družba Schneider, niso omogočali odprave vseh identificiranih težav v zvezi s konkurenco

na francoskih trgih nizkonapetostne električne opreme in da je od pravne negotovosti dalje, ki je izhajala iz sodbe Cour d'appel de Versailles, opozorila na številne težave v zvezi z možnostjo preživetja, samostojnosti in zmožnostjo prodanih enot, da ponovno vzpostavijo učinkovito konkurenco. Komisija naj bi ocenila vpliv popravnih ukrepov na prizadetih trgih s tržnimi deleži, odpravo križanja, močjo znamk za prodajo in močjo pogajanja subjekta Schneider/Legrand s trgovci na debelo.

247 Poleg dejstva, da vsaka zadeva koncentracije sproža posebne težave v zvezi s konkurenco, naj bi predlagani ukrepi v zvezi z ravnanjem imeli le zelo omejen vpliv, nadzor njihove uporabe pa naj bi povzročil resne težave, upoštevajoč veliko število proizvodov in distributerjev, na katere naj bi se te obveznosti nanašale.

— Presoja Sodišča prve stopnje

248 Sodišče prve stopnje poudarja, da je lahko Komisija, kot to izhaja iz točke 48 zgoraj navedenega sklepa Sodišča z dne 9. marca 2007 k zadevi Schneider Electric proti Komisiji, po razglasitvi sodbe Schneider I ponovno zakonito začela fazo I ponovne preučitve koncentracije.

249 Ker se je Komisija odločila, da bo ponovno začela postopek nadzora koncentracije v tej fazi, je lahko uporabila, glede na začetek faze II nadzora koncentracije z odločbo z dne 4. decembra 2002, le merilo obstoja resnih dvomov glede združljivosti koncentracije s skupnim trgom iz člena 6(1)(c) Uredbe.

250 Družba Schneider torej napačno očita Komisiji, da ni upoštevala merila ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja v smislu člena 2(3) Uredbe, na katero se mora Komisija opreti, ko sprejme odločbo o razglasitvi nezdružljivosti koncentracije s skupnim trgom v skladu s členom 8(3).

251 V zvezi z zmožnostjo popravnih ukrepov družbe Schneider za odpravo težav v zvezi s konkurenco, ki jih je Komisija ugotovila na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostnih naprav, je jasno, da so prodaje dejavnosti družbe Legrand, ki jih je predlagala družba Schneider, predstavljale osrednji element predlaganih popravnih ukrepov.

252 Iz tega sledi, da je umik predlogov družbe Schneider, ki ga je tej naložilo Cour d'appel de Versailles v zvezi s prodajo deležev v družbi Legrand, ki jih je podala brez njenega soglasja, prispeval k utemeljitvi dvomov, ki jih je Komisija še vedno imela v zvezi z združljivostjo koncentracije s skupnim trgom.

253 Poleg tega, zlasti glede na moč, ki jo je imela skupina Schneider/Legrand v Franciji zaradi svoje velike prisotnosti na vseh različnih segmentih dodatnih proizvodov za distribucijo nizkonapetostne električne energije, prenehanje tradicionalne konkurence med strankama koncentracije in dejstvo, da imata zainteresirani družbi znane znamke, se ne zdi, da bi Komisija resno in očitno prestopila meje svoje proste presoje s tem, ko je presodila, da popravni ukrepi družbe Schneider ne zadoščajo za odpravo vseh resnih dvomov v zvezi z združljivostjo koncentracije s skupnim trgom.

254 Tako torej ni dokazano, da zavrnitev Komisije, da bi potrdila, da ti ukrepi lahko razpršijo resne dvome, ki jih je še vedno imela v zvezi z združljivostjo koncentracije s skupnim trgom, izhaja iz napačne, nelojalne in diskriminatorne analize teh ukrepov, kot trdi družba Schneider.

255 Glede na to je treba posledično zahteve družbe Schneider zavrniti.

256 Iz zgoraj navedene presoje izhaja, da noben očitek v zvezi s celotnim ravnanjem Komisije med postopkom nadzora koncentracije ne razkriva dovolj resne kršitve pravnega pravila, ki posameznikom podeljuje pravice.

257 V teh okoliščinah je treba izključiti, da bi se lahko Komisiji zaradi tega splošnega ravnanja pripisalo ali povečanje škode, za katero družba Schneider trdi, da jo je utrpela zaradi dovolj resnih kršitev prava Skupnosti v odločbi o nezdružljivosti, ali stroške, ki naj bi jih imela v postopku razdružitve oziroma pred francoskimi sodišči.

258 Posledično je samo okoliščina, da družbi Schneider zaradi neskladnosti med obvestilom o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 in odločbo o nezdružljivosti ni bilo omogočeno, da predstavi popravne ukrepe, ki bi lahko rešili težave v zvezi z opiranjem njenih deležev na deleže družbe Legrand na upoštevnih francoskih trgih, taka, ki za tožečo stranko ustvarja pravico, da se ji povrne škoda, ki jo je utrpela zaradi tega krivdnega ravnanja.

259 Sodišče prve stopnje je tako pristojno za presojo, ali se lahko šteje, da je zaradi vzročne zveze z dovolj neposrednim učinkom taka napaka, ki jo vsebuje odločba o nezdružljivosti in lahko ima za posledico uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti, povezana z navedenimi postavkami škode.

*Zatrjevana vzročna zveza med dovolj resno kršitvijo prava Skupnosti iz odločbe o nezdružljivosti in navedenimi postavkami škode*

Izguba vrednosti premoženja, ki ga je imela družba Schneider v družbi Legrand

260 Škoda, na katero se družba Schneider najprej sklicuje, izvira iz finančne izgube, ki jo je tožeči stranki povzročila obveznost, da proda premoženje družbe Legrand po nižji ceni od tiste, po kateri ga je kupila.

261 Odločba o razdružitvi, ki kot ukrep za izvršitev nezakonite odločbe o nezdružljivosti ni zakonita, je družbi Schneider dejansko določila rok za prodajo premoženja družbe Legrand, pri čemer ji je prepovedala vse ločene prodaje določenega premoženja.

262 Posledično, če družba Schneider ni mogla v roku, ki ji ga je določila Komisija z odločbo brez pravne podlage, prodati premoženja, ki ga je morala razdružiti, ne da bi utrpela izgube zaradi zmanjšanja vrednosti tega premoženja med dnem njegovega nakupa in dnem njegove odrejene prodaje, je mogoče ugotoviti, da te izgube

neposredno izvirajo iz obveznosti izvršitve nezakonite odločbe, kljub razlogom, zaradi katerih je zadevno premoženje izgubilo vrednost v tem časovnem obdobju.

263 Vseeno pa je treba za določitev škode, ki se jo lahko pripiše določenemu krivdnemu ravnanju institucije Skupnosti, upoštevati učinke kršitve za uveljavljanje odgovornosti in ne tistih učinkov akta, iz katerega izhaja, ker bi sicer institucija lahko sprejela akt z istim učinkom, ne da bi kršila pravno pravilo.

264 Z drugimi besedami, analiza vzročne zveze ne sme temeljiti na napačni premisi, v skladu s katero naj bi se institucija, če ne bi bilo nezakonitega akta, vzdržala ravnanja ali sprejetja nasprotnega akta, kar bi lahko prav tako pomenilo nezakonito ravnanje z njene strani, ampak mora začeti s primerjavo med položajem, ki za tretjo zadevno osebo izvira iz krivdnega ravnanja, in položajem, ki bi zanjo nastal iz ravnanja institucije, ki je v skladu s pravnim pravilom.

265 Če je krivdna okoliščina, ki je podlaga za odškodninski zahtevek, v določeni odločbi, ki ima tak učinek, da predlagatelju zavrne dovoljenje ali drug ugoden ukrep, se za analizo vplivov krivde in primerjave med dejanskim položajem in vzpostavljenim zakonitim položajem ne da sklepati, da bi pri neobstoju identificirane napake predlagatelj nujno dobil odobritev ali drug ugoden ukrep, ki ga želi.

266 Na enak način je treba pri kršitvi pravic obrambe, ki vplivajo na odločbo o razglasitvi nezdružljivosti združitve podjetij s skupnim trgom, oceniti vplive, ki jih je

identificirana napaka lahko imela v smislu odločbe, ne pa sklepati, da bi bila priglašena koncentracija pri neobstoju te kršitve razglašena za združljivo na izrecen način ali z molkom.

267 Tako v tem primeru škoda, ki jo lahko pripišemo Skupnosti, ne more izvirati iz primerjave med položajem, ki izvira iz odločbe o nezdružljivosti, in položajem, pri katerem bi bila koncentracija dovoljena na izrecen način ali z molkom, razen če bi sodišče Skupnosti ugotovilo, da je Komisija nezdružljivost razglasila zaradi ugotovljene neposredne in gotove kršitve zakonskih dolžnosti.

268 Za odločitev o obstoju zadostne vzročne zveze med identificiramo kršitvijo in zatrjevano škodo je treba torej oceniti vpliv napake, ugotovljene s sodbo Schneider I, na nadaljnji potek postopka nadzora koncentracije.

269 Glede na to, čeprav iz sodbe Schneider I izhaja, da je dovolj resna kršitev pravic obrambe družbe Schneider vplivala tako, da je povzročila ničnost odločbe o nezdružljivosti, pa kljub temu ne pomeni, da bi bila koncentracija pri neobstoju take kršitve ugotovljena za združljivo s skupnim trgom.

270 S sodbo Schneider I je bilo v točki 465 dejansko ugotovljeno, da mora Komisija zaradi izvršilnih ukrepov, ki so bili v skladu s členom 233 ES razlog razglasitve ničnosti odločbe o nezdružljivosti zaradi te nezakonitosti (glej sodbo Schneider I, točki 462 in 463), družbi Schneider omogočiti, da učinkovito uveljavi svojo obrambo proti očitkom, ki jih je Komisija ugotovila v zvezi z vsemi francoskimi sektorskimi trgi nizkonapetostne električne opreme, na katere je vplivala koncentracija, in eventualno, da predlaga popravne ukrepe, ki bi ponudili rešitev, tako da bi eventualno po koncu ponovne preučitve koncentracije pridobila odločbo o njeni združljivosti.

271 Kot je družba Schneider priznala v repliki, ekonomska analiza vpliva koncentracije na francoskih sektorskih trgih iz odločbe o nezdružljivosti s sodbo Schneider I ni bila razveljavljena.

272 Zaradi ukrepov za izvršitev sodbe Schneider I je morala Komisija torej ponovno začeti z nadzorom koncentracije, ne da bi izključila, da je lahko razglašena za združljivo s skupnim trgom, in v ta namen zaslišala tožečo stranko glede očitka v zvezi z opiranjem ter upoštevala morebitne popravne ukrepe, ki bi jih lahko predstavili družbi Schneider in Legrand za rešitev težav v zvezi z združljivostjo zaradi svojih položajev na upoštevnih francoskih sektorskih trgih.

273 Komisija torej pri izvršitvi sodbe Schneider I ni bila zavezana z nobeno postopkovno obveznostjo, da razglasi koncentracijo za združljivo s skupnim trgom.

274 Poleg tega je treba zavrniti tezo, ki jo je na obravnavi razvila tožeča stranka, da naj bi obstajala domneva združljivosti priglašene koncentracije s skupnim trgom.

275 V skladu s sodno prakso Skupnosti uredba ne ustvarja nobene domneve v zvezi z združljivostjo priglašene koncentracije s skupnim trgom in v vsakem primeru je v pristojnosti Komisije, da si o tej združljivosti izoblikuje jasno stališče in da posledično odloči (sodba Sodišča prve stopnje z dne 14. decembra 2005 v zadevi General Electric proti Komisiji, T-210/01, ZOdl., str. II-5575, točka 61).

276 Koncentracija se gotovo molče šteje za združljivo s skupnim trgom, zlasti če Komisija ni sprejela odločbe o začetku faze II v enem mesecu, kot je določeno v členu 10(1) Uredbe, in če ni odločala o združljivosti koncentracije s skupnim trgom v štirih mesecih, kot je določeno v členu 10(3).

277 Vseeno, ni sporno, da v tem primeru ni prišlo do nobenega izmed navedenih primerov, saj je Komisija pravilno, v rokih, zaključila obe fazi nadzora združljivosti koncentracije s sprejetjem aktov, ki so določeni z upoštevnimi določbami Uredbe.

278 Zato identificirana napaka v odločbi o nezdružljivosti družbi Schneider ni odvzela nobene pravice do odločbe o združljivosti koncentracije, izrecne ali implicitne, ki bi upravičevala, da bi se vse finančne posledice zaradi odvzema te pravice in zlasti tiste, ki izhajajo iz obveznosti prodaje premoženja družbe Legrand, štele za škodo, ki se jo lahko pripiše Skupnosti.

279 Iz tega izhaja, da družba Schneider ne more utemeljeno trditi, da je utrpela škodo zaradi napake v odločbi o nezdružljivosti, ki je enaka celotni izgubi vrednosti premoženja družbe Legrand, ki ga je imela 10. oktobra 2001, in sicer znesku med 2483 in 3326 milijard eurov, ker ni dovolj neposredne vzročne zveze med to škodo in kršitvijo, ki vzpostavlja odgovornost Skupnosti.

280 Glede na to, da tožeča stranka nima pravice do priznanja združljivosti koncentracije, pa bi lahko gotovo imela resno možnost, da pridobi ugodno določbo, možnost, katere odvzetje bi pomenilo škodo, ki je gotova in jo je mogoče povrniti.

281 Dejansko ne more biti izključeno, da bi tožeča stranka s svojimi opažanji glede očitka v zvezi z opiranjem in s predlogi za prodajo za zmanjšanje ali izravnavo, glede na ta očitek, protikonkurenčnega učinka nameravane koncentracije, lahko vplivala na Komisijo, da bi ugotovila združljivost koncentracije s skupnim trgom, pri čemer bi v nasprotnem primeru lahko prišlo do ugotovitve napačne presoje.

282 Vseeno pa je, kot je sicer poudarjeno tudi v izvedenskem mnenju o določitvi zatrjevane škode, ki ga je predložila družba Schneider, težko določiti naravo in višino prodaj, ki naj bi bile nujne za uskladitev koncentracije s skupnim trgom in pridobitev Komisijinega dovoljenja za njegovo izvedbo. Še težje pa je določiti vpliv na celotno vrednost premoženja, ki ga je imela tožeča stranka in je bilo zajeto s prodajami in transakcijami, ki naj bi jih vsebovali ti popravni ukrepi.

283 Iz tega izhaja, da bi bila presoja ekonomskih parametrov, ki bi nujno spremljala morebitno odločbo o združljivosti, preveč negotova, da bi lahko bila predmet učinkovite primerjave s položajem, ki izhaja iz odločbe o nezdružljivosti. Če vzamemo, da je družba Schneider izgubila realno možnost, da pridobi odločbo o združljivosti, pa je ta možnost vezana na preveč negotove parametre, da bi lahko bila predmet prepričljive kvantifikacije.

284 Glede na to je treba opozoriti, da bi se lahko, prvič, prodaja premoženja družbe Legrand pokazala za neizvedljivo zaradi notranje pravnih razlogov, in drugič, da ni mogoče odločiti, ali prodaja premoženja družbe Schneider, v zadostnem obsegu za izravnavo učinka opiranja njenih položajev na položaje družbe Legrand, tožeči stranki ne bi odvzela vsega interesa za koncentracijo.

285 Zato ne moremo upoštevati odškodnine za škodo, ki jo je utrpela družba Schneider zaradi odvzema resne možnosti, da bi ohranila premoženje družbe Legrand.

286 Lahko torej presodimo, da ni dovolj tesne vzročne zveze med povzročeno nezakonitostjo in odvzemom morebitne odločbe o združljivosti koncentracije, da bi lahko uveljavljali odgovornost Skupnosti zaradi naloženih obveznosti družbi Schneider, da proda svoje premoženje v družbi Legrand, niti posledično, da bi Skupnosti lahko bila naložena škoda, ki je enaka celotni izgubi vrednosti, ki jo je utrpelo to premoženje med dnem, ko ga je družba Schneider kupila, in njegovo kasnejšo prodajo.

287 Iz enakih razlogov družba Schneider ne more dalje utemeljeno trditi, da naj bi nezakonita odločba o nezdružljivosti onemogočila izvedbo sinergij, ki se jih je pričakovalo na podlagi koncentracije, in da naj bi posledično uničila industrijsko strategijo skupine, kot tudi ne more trditi, da naj bi ta odločba povzročila škodo zaradi negativnega učinka, ki ga je imela na sloves tožeče stranke.

288 Nasprotno pa obstaja dovolj tesna vzročna zveza med povzročeno nezakonitostjo in dvema postavkama škode, ki jih je utrpela tožeča stranka, za ugotovitev pravice do odškodnine. Prva ustreza stroškom, ki so podjetju nastali zaradi ponovnega začetka postopka nadzora koncentracije po razglasitvah ničnosti Sodišča prve stopnje 22. oktobra 2002. Druga pa ustreza zmanjšanju prodajne cene, ki jo je morala družba Schneider odobriti kupcu premoženja družbe Legrand za pridobitev odloga učinkov te prodaje na takšen datum, da sodni postopki, ki so takrat potekali pred sodiščem Skupnosti, ne bi postali brezpredmetni.

Stroški za honorarje, upravni stroški in sodni stroški, ki jih je imela družba Schneider

289 V zvezi s stroški, ki jih je imela družba Schneider zaradi honorarja zastopniku *ad hoc*, je treba opozoriti, da ima imenovanje zastopnika pravno podlago v določbah člena 7 Uredbe, ki nalaga podjetju, ki je postalo, kot v tem primeru, preden Komisija ne odloči o združljivosti priglašene koncentracije, lastnik premoženja drugega podjetja prek JPZ, skladno z odstopanjem iz člena 7(3), da izvršuje svoje glasovalne pravice, ki so vezane na te deleže, ki izhajajo iz JPZ, le pod pogojem dovoljenja, ki ga odobri Komisija na podlagi člena 7(4).

290 Tako je Komisija v skladu s to določbo 4. decembra 2001 družbi Schneider na njen predlog dala dovoljenje za izvrševanje njenih glasovalnih pravic, ki so vezane na njen delež v družbi Legrand, prek zastopnika, ki ga je imenovala družba Schneider pod pogoji, določenimi z mandatno pogodbo, ki jo je odobrila Komisija.

291 Družba Schneider torej v točki 149 tožbe neutemeljeno trdi, da naj bi do posredovanja zastopnika prišlo zaradi sprejetja odločbe o nezdružljivosti, v točki 252 replike pa, da če koncentracija 10. oktobra 2001 ne bi bila neupravičeno prepovedana, potem družba Schneider ne bi nikoli potrebovala zastopnika, da bi izvrševal njene pravice na skupščini družbe Legrand decembra 2001, zato, ker bi na ta dan sama neposredno izvrševala izključni nadzor.

292 Kot je bilo že ugotovljeno, razglasitev ničnosti odločbe o nezdružljivosti dejansko ne pomeni avtomatično odločbe o združljivosti koncentracije s skupnim trgom, glede

na to, da so na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme zaradi koncentracije ostale težave v zvezi s konkurenco.

293 V zvezi s stroški posvetovanja s pravnimi, finančnimi in z bančnimi svetovalci ter z drugimi upravnimi stroški, ki so nastali zaradi izvedbe razdružitve v skladu z načini, ki jih je določila Komisija, se jih tudi ne more šteti kot posledico nezakonitosti, ki jo je zagrešila Komisija s sprejetjem odločbe o nezdružljivosti.

294 Prvič, nezakonitost odločbe o nezdružljivosti in posledično nezakonitost odločbe o razdružitvi ne pomeni, kot je bilo že ugotovljeno, da bi morala biti koncentracija ugotovljena za združljivo, niti da bi podjetja lahko še naprej sestavljala združeno enoto. Tako se torej ne da domnevati, da družba Schneider ne bi imela upravnih stroškov za izvršitev razdružitve premoženja, če bi institucija sprejela zakonito odločbo.

295 Drugič, kolikor družba Schneider trdi, da je imela nadpovprečne stroške zaradi neupravičenih načinov razdružitve, ki so ji bili naloženi z odločbo o razdružitvi, in zaradi očitne nepopustljivosti Komisije v zvezi s tem, ta del zatrjevane škode ni vezan na kršitev pravic obrambe, ki je bila ugotovljena s sodbo Schneider I, temveč na samostojne očitke, ki v tej sodbi niso bili ugotovljeni kot dovolj resne kršitve za uveljavljanje pravice do odškodnine.

296 V zvezi s stroški, ki so nastali zaradi nacionalnega sodnega postopka, ki ga je sprožila družba Legrand, zadošča ugotovitev, da sama tožeča stranka meni, da ti ne izvirajo iz nezakonite odločbe o nezdružljivosti, ampak iz ravnanja Komisije – da bi izrabila

napetost med strankama koncentracije, za katero pa v tej sodbi ni bilo ugotovljeno, da bi pomenilo očitek –, na podlagi katerega bi morala biti uveljavljena odgovornost Skupnosti.

297 Stroški, ki so nastali zaradi postopka sodnega nadzora, ki ga je opravilo sodišče Skupnosti, se morajo šteti za zajete z odločbami o stroških, na podlagi posebnih postopkovnih pravil, ki se uporabljajo za to vrsto stroškov, v odločbah, s katerimi se konča sodni postopek, in odločbah na koncu posebnih postopkov, ki so predvideni pri izpodbijanju višine stroškov (glej v tem primeru zgoraj navedena sklepa z dne 29. oktobra 2004 v združenih zadevah Schneider Electric proti Komisiji, T-310/01 DEP in T-77/02 DEP). Ti postopki izključujejo zahtevke za enake zneske ali zneske, ki so nastali iz enakih razlogov, v okviru tožbe za uveljavljanje nepogodbene odgovornosti Skupnosti, vključno s tistimi, ki so jih imele osebe, ki niso uspele s tožbami in so jim bili naloženi stroški, kot v primeru družbe Schneider v zadevah T-48/03 in C-188/06 P.

298 Na koncu, v zvezi s stroški za posvetovanje in honorarje ter z različnimi upravnimi stroški, ki jih je imela družba Schneider zaradi udeležbe pri ponovnem postopku nadzora koncentracije, ki je moral biti začet zaradi sodb Schneider I in Schneider II, je nasprotno treba priznati, da so povezani z krivdnim ravnanjem institucije z neposredno in gotovo vzročno zvezo.

299 Okoliščina, ki je dejansko razlog za razglasitev ničnosti, je to, da tožeča stranka ni imela možnosti, da se izjavi in ponudi primerne protiukrepe, ker Komisija v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001 ni navedla težave v zvezi s konkurenco, na kateri temelji odločba o nezdružljivosti. Ta razveljavitev ničnosti je imela za nujno obveznost ponovni začetek postopka, ki je bil namenjen natanko temu, da se tožeča stranka izjavi o spornih očitkih in eventualno predstavi predloge

ukrepov, ki so namenjeni odpravi vplivov koncentracije v zvezi s tem, medtem ko bi ji moralo biti omogočeno, da to stori, preden Komisija odloči o združljivosti koncentracije s skupnim trgom.

300 Strošek, ki ga je tožeča stranka imela zaradi udeležbe pri ponovljenem upravnem postopku nadzora po sodbah Schneider I in Schneider II, ne bi nastal, če bi Komisija takoj sprejela odločbo, ki bi spoštovala pravice obrambe in ki je ne bi bilo treba iz teh razlogov razglasiti za nično ter s katero bi bil lahko zaključen postopek nadzora z ugotovitvijo združljivosti ali z ugotovitvijo nezdružljivosti.

301 Seveda, če bi bil očitek v zvezi z opiranjem naveden v obvestilu o ugotovitvah o možnih kršitvah z dne 3. avgusta 2001, bi se družba Schneider glede tega lahko izjavila in bi eventualno pripravila primerne popravne ukrepe pred sprejetjem odločbe Komisije o združljivosti koncentracije, kot je to morala storiti po razglasitvi ničnosti te odločbe in po ponovitvi postopka nadzora koncentracije, ki je sledila. Vendar bi se težko izpodbilo, da je ponovitev upravnega postopka, ki je bil prekinjen dvanajst mesecev, na novih pravnih temeljih za nasprotno stranko institucije, ki regulira konkurenco, nujno pomenila obremenitev, neprimerljivo višjo od te, ki bi jo pomenil odgovor na isti očitek v prvem postopku nadzora s strani podjetja in njegovih svetovalcev, ki so že bili v celoti udeleženi pri sestankih in izmenjavah s pristojnimi službami Komisije.

302 Iz tega izhaja, da so stroški, ki so nastali družbi Schneider zaradi njene udeležbe pri ponovljenem postopku nadzora koncentracije po sodbah Schneider I in Schneider II, povezani s krivdnim ravnanjem institucije z zadostno vzročno zvezo za uveljavljanje pravice do odškodnine.

Znižanje prodajne cene družbe Legrand, ki je bila odobrena konzorciju Wendel-KKR, da se omogoči odlog datuma učinka prodaje

303 Preučitev, ali nezakonitost v odločbi o nezdružljivosti ni imela za posledico znižanje vrednosti, na katero je bilo ocenjeno premoženje, ki ga je imela družba Schneider v kapitalu družbe Legrand, v prodajni pogodbi, ki je bila sklenjena s konzorcijem Wendel-KKR, je v pristojnosti Sodišča prve stopnje.

304 Ni sporno, da sta dolžnost pogajanj zaradi prodaje družbe Legrand in sklenitev prodajne pogodbe med družbo Schneider in konzorcijem Wendel-KKR, do katere je prišlo 26. julija 2002, neposredno izvirali iz odločbe o nezakonitosti z dne 10. oktobra 2001, ki je, čeprav ni bila zakonita, imela popolno pravno veljavnost do svoje razglasitve ničnosti 22. oktobra 2002 s sodbo Schneider I.

305 Družba Schneider je zaradi te odločbe morala začeti in zaključiti pogajanja s konzorcijem Wendel-KKR za prodajo svojih deležev v družbi Legrand še pred razglasitvijo sodbe, s katero je bilo odločeno o njeni ničnostni tožbi zoper to odločbo, razen če bi se kasneje izpostavila obveznosti, da bi pri zavrnilni sodbi začela in končala pogajanja v zvezi s prodajo v očitno neugodnih okoliščinah za obrambo svojih interesov, ker bi se morala končati v zelo kratkem roku, upoštevajoč iztek roka za razdružitev, ki je bil določen za 5. februar 2003, in negotovost, da bi Komisija odobrila novo podaljšanje tega roka.

306 Iz tega izhaja, da je morala družba Schneider sočasno zaradi odločbe o nezdružljivosti v prodajni pogodbi, sklenjeni 26. julija 2002, določiti prodajno ceno družbe Legrand in si poleg tega zagotoviti možnost odloga dejanske izvršitve te prodaje do 10. decembra 2002.

307 Ta datum je bil dejansko dovolj oddaljen od predvidene razglasitve sodbe Schneider I, do katere bi moralo priti po skrajšanem postopku, ki bi družbi Schneider obenem omogočil, da pri morebitni zavrnitvi svoje ničnostne tožbe pridobi potrditev o zakonitosti sporne odločbe, v nasprotnem primeru, do katerega je kasneje prišlo, pa, da si zagotovi možnost, da pride do tega, da Komisija ponovno preuči koncentracijo s predstavitvijo novih popravnih ukrepov, z upanjem na sprejetje končne določbe, ki bo zakonito odločila o združljivosti koncentracije s skupnim trgom.

308 Zaradi dveh nezakonitosti v odločbi o nezdružljivosti, ki se lahko zdita družbi Schneider očitni, in z legitimnim namenom priti do zakonite odločbe, ki bi odločila o združljivosti koncentracije, je bila družba Schneider sočasno prisiljena v pogajanja in sklenitev, 26. julija 2002, pogodbe o prodaji družbe Legrand ter prestavitev roka za dejansko izpolnitev te prodaje do 10. decembra 2002.

309 Poleg tega iz spisa ne izhaja, da bi prodajna pogodba lahko bila podpisana pred 26. julijem 2002, čeprav se družbi Schneider ni zdelo, da bi sporna odločba vsebovala očitne nezakonitosti, ki bi jih tožeča stranka nameravala odpraviti prek Sodišča prve stopnje.

310 Od 10. oktobra 2001 je treba dejansko upoštevati neskrajšani rok, potreben za zasnovanje in izvedbo zapletenih finančnih mehanizmov, ki predpostavljajo prodajo premoženja družbe Legrand, kot je razvidno iz naporov, ki jih je vložila družba Schneider za pridobitev podaljšanja začetnega roka za razdružitev za šest mesecev od Komisije.

311 Ta obveznost v zvezi z odložitvijo dejanske izvršitve prodaje družbe Legrand zaradi legitimnega prizadevanja družbe Schneider za odločbo, s katero bi bilo zakonito

odločeno o združljivosti koncentracije s skupnim trgom, ki je nujno vodilo tožečo stranko, da je konzorciju Wendel-KKR odobrila znižanje prodajne cene družbe Legrand glede na ceno, ki bi jo zainteresirana stranka dosegla pri definitivni prodaji, do katere bi prišlo brez odločbe o nezdružljivosti, za katero se je od začetka izkazalo, da vsebuje dve očitni nezakonitosti.

312 Dejansko je treba sprejeti, da je odložitev dejanske prodaje premoženja družbe Legrand na 10. december 2002 zajemala odobritev plačila za tveganje konzorciju Wendel-KKR v zvezi z razvrednotenjem premoženja družbe Legrand, ki se mu je s pristankom na tako odložitev izpostavil konzorcij Wendel-KKR, pa čeprav le zaradi možnosti neugodnega nihanja tečajev vrednostnih papirjev med dnem podpisa prodajne pogodbe in zadnjim rokom za dejansko izvršitev prodaje, ki je bil dogovorjen med strankama pogodbe.

313 V zvezi s tem je treba poudariti, da se izvedensko mnenje, navedeno v prilogi 29 k tožbi, sklicuje prav na izgubo možnosti družbe Schneider, da bi lahko izbrala dan prodaje družbe Legrand.

314 Ta nasprotna dajatev v obliki znižanja prodajne cene ni odvisna od odškodnine za razdrtje, ki jo vsebuje prodajna pogodba in ustreza ceni, ki bi jo morala družba Schneider plačati pri odstopu od prodaje.

315 V teh okoliščinah je treba kršitev pravic obrambe iz odločbe o nezdružljivosti zaradi vzročne zveze z dovolj neposrednim učinkom šteti za povezano z odložitvijo končnega datuma za dejansko izvedbo prodaje družbe Legrand na 10. december 2002 v prodajni pogodbi, ker je bila ta odložitev nujna, da je bilo družbi Schneider omogočeno učinkovito izvajanje pravice, ki pripada vsem posameznikom, da pridobijo

zakonito odločbo, s katero je odločeno o združljivosti pravilno priglašene koncentracije s skupnim trgom, in da se eventualno lahko izjavijo v postopku, ki jim daje zahtevane garancije.

316 Posledično je treba resno kršitev prava Skupnosti, ki jo je ugotovilo Sodišče prve stopnje, zaradi dovolj neposredne vzročne zveze šteti za povezano tudi s škodo, ki je nastala družbi Schneider zaradi znižanja prodajne cene družbe Legrand, ki je neločljivo povezana z odložitvijo dejanske izvedbe prodaje konzorciju Wendel-KKR.

317 Iz vse zgoraj navedene presoje izhaja, da se mora šteti, da je zaradi dovolj neposredne vzročne zveze dovolj resna kršitev prava Skupnosti v odločbi o nezdružljivosti povezana, prvič, s povzročenimi stroški družbi Schneider zaradi njene udeležbe pri upravnem postopku nadzora koncentracije, ki se je začel znova po sodbah Schneider I in Schneider I, in drugič, z znižanjem prodajne cene premoženja družbe Legrand, ki je bilo odobreno konzorciju Wendel-KKR za pridobitev odložitve končnega datuma prodaje.

*Dve postavki škode in njuna ocena*

318 Treba je poudariti, da je Sodišče prve stopnje s sklepom z dne 11. decembra 2003 sprejelo ukrep procesnega vodstva, pri čemer je omejilo razpravo na načelo uveljavljanja nepogodbene odgovornosti Skupnosti in na metodologijo ocene škode.

319 V zvezi s stroški, ki jih je imela družba Schneider zaradi udeležbe pri ponovitvi postopka nadzora koncentracije, je treba poudariti, da je imela tožeča stranka v zvezi z upravnim postopkom razdružitve, s tožbami v zadevah T-310/01, T-77/02 in T-77/02 R ter nazadnje ponovitvijo postopka nadzora koncentracije stroške, v zvezi s katerimi je podala celotno oceno v točki 150 svoje tožbe.

320 Za določitev zneska, v višini katerega bo morala Komisija družbi Schneider plačati odškodnino zaradi stroškov ponovitve postopka nadzora, bo treba od vseh stroškov iz prejšnje točke odbiti vse stroške, ki jih je imela družba Schneider v zadevah T-310/01, T-77/02 in T-77/02 R, stroške iz zgoraj navedene točke 293 in nazadnje stroške, ki bi jih družba Schneider nujno imela zaradi popravnih ukrepov v zvezi z opiranjem, ki bi jih v vsakem primeru predlagala pred sprejetjem odločbe o nezdružljivosti, če bi bila ta sprejeta tako, da bi upoštevala njene pravice obrambe.

321 Stranki bosta v roku treh mesecev od razglasitve te sodbe posredovali Sodišču prve stopnje znesek te postavke škode, ki bo izračunan sporazumno v skladu s pogoji izračuna, ki so navedeni v prejšnji točki, ali pa bosta Sodišču prve stopnje v istem roku predložili svoje predloge v zvezi z višino škode.

322 Škoda, ki pomeni zmanjšanje prodajne cene družbe Legrand konzorciju Wendel-KKR zaradi odložitve dejanske izvršitve prodaje družbe Legrand kupcu do 10. decembra 2002, je enaka razliki med prodajno ceno družbe Legrand, ki je bila dogovorjena v tem primeru med pogodbenima strankama, in tisto, ki bi jo družba Schneider lahko dosegla od kupca, če bi po koncu prvega postopka nadzora koncentracije, 10. oktobra 2001, imela zakonito odločbo, ki bi odločila o združljivosti koncentracije.

323 Zato je treba Skupnosti naložiti, da povrne škodo, ki je gotova in taka, da se jo da oceniti ter jo je iz tega naslova utrpela tožeča stranka.

324 Za oceno zneska škode, ki jo je utrpela tožeča stranka v višini znižanja prodajne cene družbe Legrand, ki jo je tožeča stranka morala odobriti konzorciju Wendel-KKR kot nasprotno dajatev za odlog zapadlosti dejanske izvršitve prodaje družbe Legrand kupcu na 10. december 2002, je treba v skladu s členi 65(d), 66(1) in 70 Poslovnika odrediti izvedensko mnenje, pred tem pa morajo stranke podati svoja stališča in biti pozvane, da se izjavijo o izbiri izvedenca.

325 V ta namen bo izvedencu izročena kopija prodajne pogodbe z dne 26. julija 2002 in izvedensko mnenje z dne 1. oktobra 2003, ki sta v prilogi 8 oziroma prilogi 29 k tožbi, v zvezi z določitvijo škode, ki jo zatrjuje družba Schneider.

*Prispevek družbe Schneider k nastanku škode*

Trditve strank

326 Komisija meni, da je družba Schneider ubrala zelo tvegano pravno pot glede na nadzor koncentracij s strani Skupnosti, medtem ko ji francosko pravo daje možnosti zbliževanja z družbo Legrand, ki se jih lahko priglasi pri Komisiji, ne da bi bilo zato treba izvršiti obveznost, da se izvede JPZ.

327 Družba Schneider odgovarja, da je bila izbrana pot edina mogoča, ki ne bi škodila ekonomskim vplivom in varnosti koncentracije, ter da ji nič ne bi moglo dati slutiti načelnega nasprotovanja, ki ga je izkazala Komisija, niti kršitve njenih pravic obrambe, ki je bila storjena.

Presoja Sodišča prve stopnje

328 Ni sporno da je družba Schneider kupila vrednostne papirje družbe Legrand prek JPZ, pri čemer je uveljavila odstopanje iz člena 7(3) Uredbe od načela suspenzivnega učinka koncentracij, ki izhajajo iz določb Uredbe.

329 Pri popolnoma zakoniti pridobitvi nadzora nad družbo Legrand v smislu člena 3(1)(b) Uredbe, tako glede na francosko kot na skupnostno pravo konkurence, je družba Schneider vseeno sprejela tveganje, da se bo nadzor koncentracije po rokih, določenih z Uredbo, končal z odločbo o nezdružljivosti pravno brezhibne koncentracije s skupnim trgom in z obveznostjo, da se izvede soodnosen postopek razdružitve premoženja podjetij, ki so že združena.

330 Družba Schneider pa je, upoštevajoč obseg izvršenega postopka združitve in velike okrepitve gospodarske moči, ki jo je v korist edinih dveh vodilnih subjektov na francoskih sektorskih trgih nizkonapetostne električne opreme povzročil ta postopek, morala vedeti, da lahko zaradi izvršene združitve pride vsaj do ustvarjanja ali krepitve prevladujočega položaja na velikem delu skupnega trga in da jo bo Komisija na podlagi člena 2(3) Uredbe zaradi tega prepovedala.

331 Moč, ki sta jo imeli stranki pri koncentraciji na francoskih sektorskih trgih, in okrepitev položajev dveh partnerjev po združitvi sta dejansko izhajali iz prilog od 7 do 17 osnutka obrazca CO z dne 12. decembra 2000, ki niso več zaupne (sklep predsednika četrtega senata Sodišča prve stopnje z dne 21. februarja 2006, sprejet v tej zadevi, neobjavljen v ZOdl., točka 25) in v katerih sta priglasitelja, kot sledi, priložila deleže francoskih sektorskih trgov, izražene v odstotkih, ki so jih v poslovnem letu 1999 zasedali glavni subjekti sektorja:

| Segmenti | Schneider | Cible | Hager | Siemens | ABB |
|---|---|---|---|---|---|
| Segment 1<br>Glavni stikalni bloki | 32 | – | – | 2 | 2 |
| Segment 2<br>Razdelilne omarice | 30 | 7 | 2 | 0 | 1 |
| Segment 3<br>Kabelska inštalacija | – | – | 4 | – | – |
| Segment 4<br>Končne razdelilne omarice | 32 | 15 | 15 | 0,1 | 1 |
| Segment 5<br>Končni elementi | 9 | 67 | 3 | – | – |
| Segment 5.A.1<br>Vtičnice in stikala | 6 | 87 | – | – | – |
| Segment 5.A.2<br>Nadzorni sistemi | – | – | – | – | – |
| Segment 5.A.3<br>Varnostni sistemi | – | – | – | – | – |
| Segment 5.A.4<br>Komunikacijske mreže | – | – | – | – | – |
| Segment 5.B<br>Inštalacijski sistemi | 31 | 66 | – | – | – |
| Segment 5.C<br>Inštalacija | – | 38 | 10 | – | – |

332 Iz tega izhaja, da je družba Schneider, s tem ko je sprejela dejansko tveganje aposteriorne ugotovitve nezdružljivosti pravno brezhibne koncentracije in, posledično, morebitne prisilne prodaje pridobljenega premoženja, sama prispevala k povzročitvi svoje škode (glej v tem smislu sodbo Sodišča z dne 7. novembra 1985 v zadevi Adams proti Komisiji, 145/83, Recueil, str. 3539, točka 54).

333 Ta ugotovitev pa se vseeno ne more uporabiti za škodo, ki je bila povzročena družbi Schneider z njeno udeležbo pri ponovljenem upravnem postopku nadzora koncentracije, ker ta udeležba ni bila odvisna od datuma izvedbe koncentracije.

334 V teh okoliščinah bo ugotovitev, da je tožeča stranka odgovorna v višini ene tretjine škode, ki se jo mora povrniti, zaradi zmanjšanja prodajne cene, odobrene konzorciju Wendel-KKR, omogočila primerno presojo podatkov zadeve.

335 Iz vse zgoraj navedene presoje izhaja, da je treba Komisiji naložiti, naj v skladu s pogoji, določenimi zgoraj, povrne, prvič, stroške, povzročene družbi Schneider zaradi udeležbe v postopku nadzora koncentracije, ki je bil ponovljen po sodbah Schneider I in Schneider II, in drugič, dve tretjini škode, ki jo je utrpela družba Schneider zaradi zmanjšanja prodajne cene družbe Legrand, ki je bila odobrena konzorciju Wendel-KKR.

*Obresti*

Trditve strank

336 Družba Schneider zahteva, da se ji dodelijo obresti v višini 4 % letne obrestne mere, kot obrestno nadomestilo za obresti, ki jih bo odobreni znesek odškodnine ustvaril od

njenega nastanka, 4. decembra 2002, datuma odločbe o začetku faze II, do razglasitve sodbe, s katero se bo končal ta sodni postopek.

337 Štiriodstotna obrestna mera bi se prav tako morala uporabiti za izračun zamudnih obresti za znesek odobrene odškodnine od razglasitve sodbe.

338 Komisija trdi, da družba Schneider ni dokazala, da je bila žrtev izjemnih okoliščin, ki dajejo pravico za odobritev obrestnega nadomestila. Za znesek odškodnine bi bile lahko kvečjemu odobrene zamudne obresti od dneva razglasitve sodbe.

339 Komisija si sicer pridržuje pravico izpodbijanja previsoke 4-odstotne obrestne mere, ki jo zahteva tožeča stranka.

Presoja Sodišča prve stopnje

340 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da je, kot izhaja iz načel, ki so skupna pravnim ureditvam držav članic, na katera napotuje člen 288, drugi odstavek, ES, zahtevek za obresti v okviru odškodninskega postopka na splošno dopusten (zgoraj navedena sodba Dumortier Frères in drugi proti Svetu, točka 25).

341 Namen povrnitve škode, ki jo utrpi posameznik zaradi nezakonitega ravnanja organov Skupnosti, je, da se v največji mogoči meri ponovno vzpostavi premoženje žrtve.

342 Posledično mora sodišče Skupnosti, če so, kot v tem primeru, izpolnjeni pogoji za nepogodbeno odgovornost Skupnosti, upoštevati neugodne posledice, ki izhajajo iz časovnega obdobja, ki je poteklo med dnem nastanka škode, in sicer 10. decembrom 2002, dnem dejanske izvedbe prodaje družbe Legrand konzorciju Wendel KKR in dnem plačila odškodnine, če je treba upoštevati ugotovljeno izgubo vrednosti valute (sodba Sodišča z dne 3. februarja 1994 v zadevi Grifoni proti ESAE, C-308/87, Recueil, str. I-341, točka 40, in sodba Sodišča prve stopnje z dne 13. julija 2005 v zadevi Camar proti Svetu in Komisiji, T-260/97, ZOdl., str. II-2741, točka 138).

343 Konec obdobja za revalorizacijo mora načeloma sovpadati z dnem razglasitve sodbe, s katero je ugotovljena obveznost povračila škode, ki je bila povzročena tožeči stranki (sodba Sodišča z dne 19. maja 1992 v združenih zadevah Mulder in drugi proti Svetu in Komisiji, C-104/89 in C-37/90, Recueil, str. I-3061, točka 35, in zgoraj navedena sodba Camar proti Svetu in Komisiji, točki 142 in 143).

344 Vendar pa, če odškodninska terjatev na dan razglasitve te sodbe ni niti gotova glede svoje višine niti določljiva na temelju objektivnih dokazov, zamudne obresti ne smejo teči od tega dne, ampak le pri zamudi in do popolnega plačila šele od dneva razglasitve sodbe, ki bo vsebovala nadomestilo utrpljene škode.

345 Iz tega izhaja, da mora biti znesek odškodnine, dolgovan tožeči stranki od 10. decembra 2002, ponovno ocenjen do dneva razglasitve sodbe, s katero je nadomeščena škoda, od katerega se obračunajo zamudne obresti od tega dneva do dneva celotnega plačila.

346 Obrestna mera, ki jo je treba uporabiti, se izračuna na podlagi obrestne mere, ki je bila za zadevni obdobji določena s strani Evropske centralne banke za operacije glavnega refinanciranja, in poveča za dve točki, pri tem pa ne preseže 4 %, ki jih predlaga tožeča stranka (v točki 342 navedena sodba Mulder in drugi proti Svetu in Komisiji, točka 35).

*Zahteva za povečanje odškodnine v višini zneska nacionalnega davka*

Trditve strank

347 Družba Schneider zahteva, da se ji poveča odobrena odškodnina za davek, za plačilo katerega bo zavezana glede na znesek te odškodnine.

348 Komisija odgovarja, da se zaradi neobstoja davčne osnove ne more določiti odškodnine zaradi davčnih stroškov, ki ne bi več izhajali iz metodologije meril izračuna škode, ampak iz njihove vsebinske preučitve.

Presoja Sodišča prve stopnje

349 Sodišče prve stopnje ugotavlja, da odobrena odškodnina ne more biti povečana za nacionalno obdavčitev, ki bi se jo v prihodnosti lahko obračunalo od nje.

350 Treba je poudariti, da v skladu z izvedenskim mnenjem, ki ga je družba Schneider navedla v prilogi 29 tožbe, ni gotovo, da je odškodnina, ki jo je odobrilo Sodišče prve stopnje, predmet obdavčitve.

351 V vsakem primeru je treba zahtevek za povečanje zaradi neobstoja navedbe tako v zvezi z zneskom odobrene odškodnine kot v zvezi z višino davčne stopnje, ki se bo eventualno uporabila pri obračunu s strani nacionalne davčne uprave, označiti za prezgodnji.

352 V vsakem primeru je treba torej zavrniti predlog za zvišanje odškodnine zaradi zneska nacionalnega davka, za plačilo katerega bi lahko bila zavezana.

Iz teh razlogov je

SODIŠČE PRVE STOPNJE (četrti razširjeni senat)

pred izdajo sodbe razsodilo:

1. **Evropski skupnosti se naloži povračilo, prvič, stroškov, ki jih je imela družba Schneider Electric SA zaradi udeležbe pri ponovljenem postopku nadzora koncentracije, do katerega je prišlo po razglasitvi sodb Sodišča prve stopnje z dne 22. oktobra 2002 v zadevi Schneider Electric proti Komisiji (T-310/01 in T-77/02), in drugič, dveh tretjin škode, ki jo je utrpela družba Schneider Electric, v višini zneska znižanja prodajne cene družbe Legrand SA, ki jo je morala družba Schneider Electric odobriti kupcu kot nasprotno dajatev za odlog zapadlosti dejanske izvršitve prodaje družbe Legrand do 10. decembra 2002.**

2. **V preostalem se tožba zavrne.**

3. **Stranki bosta v treh mesecih od razglasitve te sodbe Sodišču prve stopnje posredovali znesek prve postavke škode, ki bo izračunan sporazumno v skladu s pogoji iz točke 320 te sodbe.**

**4. Če do takega sporazuma ne bo prišlo, bosta stranki Sodišču prve stopnje v istem roku posredovali predloge v zvezi z višino škode.**

**5. Izdelalo se bo izvedensko mnenje za oceno zneska druge postavke škode družbe Schneider Electric iz zgoraj navedene točke 1.**

**6. Družbo Schneider Electric in Komisijo se pozove, naj se izjavita o izbiri izvedenca ali naj Sodišču prve stopnje predložita seznam izvedencev, da bo to izbralo enega od njih.**

**7. Za izdelavo izvedenskega mnenja bo sodni tajnik Sodišča prve stopnje izvedencu posredoval kopije prilog 8 in 29 k tožbi.**

**8. Izvedenec bo izvedensko mnenje predstavil v roku, ki bo določen naknadno.**

**9. Sodni tajnik Sodišča prve stopnje bo strankama dostavil izvedensko mnenje.**

**10. Odškodnina bo ponovno ocenjena in se ji bodo prištele zamudne obresti v skladu z merili, opredeljenimi v točkah 345 in 346 te sodbe.**

**11. Odločitev o stroških se pridrži.**

Legal Wiszniewska-Białecka Vadapalas

[Moavero Milanesi] [Wahl]

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 11. julija 2007.

Sodni tajnik Predsednik

E. Coulon H. Legal

Stvarno kazalo

Pravni okvir ..... II - 2253

Dejansko stanje ..... II - 2256

Postopek in predlogi strank ..... II - 2278

Dopustnost ..... II - 2280

Trditve strank ..... II - 2280

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2281

Temelj ..... II - 2283

Splošna argumentacija strank ..... II - 2283

Uvodna presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2287

Nezakonitosti v odločbi o nezdružljivosti ..... II - 2290

Ugotovljena pomanjkljivost analize o vplivu koncentracije ..... II - 2290

— Trditve strank ..... II - 2290

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2291

Kršitev pravic obrambe družbe Schneider ..... II - 2294

— Trditve strank ..... II - 2294

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2295

Druge nezakonitosti ravnanja Komisije, ki naj bi povečale domnevno utrpljeno škodo zaradi odločbe o nezdružljivosti ali povzročilo dodatno škodo ..... II - 2299

Nelojalnost ..... II - 2299

— Trditve strank ..... II - 2299

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2301

Kršitev pravice družbe Schneider do izjave pred neodvisnim organom ..... II - 2303

— Trditve strank ..... II - 2303

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2304

Očitna nepopustljivost, ki jo je Komisija izkazala pri določitvi možnosti razdružitve družb Schneider in Legrand ..... II - 2306

— Trditve strank ..... II - 2306

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2308

Izraba napetosti med strankama koncentracije ..... II - 2311

— Trditve strank ..... II - 2311

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2312

Očitek, da je Komisija kršila svojo izključno pristojnost ..... II - 2313

— Trditve strank ..... II - 2313

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2313

Neizvršitev sodbe Schneider I v dobri veri ..... II - 2314

— Trditve strank ..... II - 2314

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2315

Kršitev pravice obrambe ..... II - 2317

— Trditve strank ..... II - 2317

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2318

Napačna, nelojalna in diskriminatorna analiza popravnih ukrepov, ki jih je predlagala družba Schneider novembra 2002 ..... II - 2319

— Trditve strank ..... II - 2319

— Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2320

Zatrjevana vzročna zveza med dovolj resno kršitvijo prava Skupnosti iz odločbe o nezdružljivosti in navedenimi postavkami škode ..... II - 2323

Izguba vrednosti premoženja, ki ga je imela družba Schneider v družbi Legrand .. II - 2323

Stroški za honorarje, upravni stroški in sodni stroški, ki jih je imela družba Schneider ..... II - 2330

Znižanje prodajne cene družbe Legrand, ki je bila odobrena konzorciju Wendel-KKR, da se omogoči odlog datuma učinka prodaje ..... II - 2334

Dve postavki škode in njuna ocena ..... II - 2337

Prispevek družbe Schneider k nastanku škode ..... II - 2339

Trditve strank ..... II - 2339

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2340

Obresti ..... II - 2342

Trditve strank ..... II - 2342

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2343

Zahteva za povečanje odškodnine v višini zneska nacionalnega davka ..... II - 2345

Trditve strank ..... II - 2345

Presoja Sodišča prve stopnje ..... II - 2346